

Tėvynė

NO. 6

307 West 30th St., New York, N. Y. 10001, 1988 m. birželio-June mėn.

80-ieji metai

KREIPKIMĖS Į ŽMONIJOS SAŽINĘ

PAUL P. DARGIS
SLA Pirmininkas

By the President of the United States of America

A Proclamation

Kiekvienais metais birželio mėnesį prisimenam skaudžius įvykius, atnešusius mūsų tautai didelę nelaimę-šalies okupaciją, žmonių trėmimus ir Antrajame kare nukentėjusiuosius. Visos nelaimės prasidėjo birželio mėnesį, todėl ir vadiname "baisiuoju birželiu".

Lietuvą okupavo komunistinė Rusijos kariuomenė 1940-aisiais metais birželio 15 d. Po metų iš birželio 12 d. ir 13. d. naktį sovietai įvykdė masinius Lietuvos gyventojų trėmimus į Sibirą, o už 9 dienų — birželio 22 d. Lietuvą užgriuvo ir Antrasis pasaulinio karo puolimas.

Turėta daug vilčių, kad pasibaigus Antrajam pasauliniam karui Lietuva atgaus savo nepriklausomybę, laisvę ir teises, kad skriaudos bus atitaisytos, kad išnyks trėmimai. Okupantai tačiau Lietuvą tebelaiko savo priespaudoje, tebeatlikinėja žmonių perkėlimus, būk tai neva "savanoriški" išvykimai į Sibiro sritis ir kitas tolimas Rusijos vietas. Matome, kad Sovietų Rusija dar tebenaudoja žiauresnę priespaudą nei caro valdžia, tremdama gyventojus ir ardydama šeimas, tuo pačiu paneigdama bet kurias žmonių teises..., nors vos vėliausiu laiku ir pradeda taktiką keisti...

Visi jaučiame, o tą jausmą patvirtina ir gaunamos žinios iš pavergto krašto, jog mūsų tautos naikinimo pavojus dar nėra visiškai išnykęs. Tokia akivaizdinė padėtis šalia vedamos kovos už Lietuvos laisvę verčia skirti didesnį dėmesį tautos naikinimui sulaikyti. Dar turime bent per Jungtines Tautas ir kitas tarptautines istaigas apeliuoti į pasaulio sąžinę dėl sovietų veiksmų, kurie dar ir šiandien tebeturi vergų stovyklas Sibire, ir kitur pripildydami jas iš okupuotų kraštų tremtiniais. [Tesiama 2 pusl.]

In June 1940, acting under the color of a secret protocol to the infamous Ribbentrop-Molotov Non-Aggression Pact signed the previous year, Soviet forces occupied the independent Baltic States of Estonia, Latvia, and Lithuania. These small, democratic republics were crushed by the armies of their expansionist neighbor and illegally incorporated into the Soviet empire. In the aftermath of the Soviet takeover, tens of thousands of Balts were imprisoned, deported, or killed. Their religious and cultural heritage was denigrated and repressed. An alien political system, inimical to the ideals of individual liberty and self-determination, was imposed upon them.

The end of World War II saw the defeat of ambitious empire-builders in Germany and Japan, but foreign domination of the Baltic States that resulted from the collusion of Hitler and Stalin remained in place. For nearly five decades, the Soviet Union has tried in vain to convince the Baltic peoples to accept its hegemony, but its efforts are doomed to failure.

The situation has improved for some Soviet human rights activists in recent months, but Baltic men and women still suffer imprisonment, banishment, and persecution for daring to protest the continuing suppression of their national independence and cultures. Yet, despite the risks, they continue to speak out, to plead, and to claim their rights to religious, cultural, and political freedom.

Our government has never recognized the forcible incorporation of the Baltic States into the Soviet Union, and we never will. The American people, citizens of a land conceived in liberty and dedicated to equality under God for all, support the aspirations of the Baltic people to regain the freedom that was theirs and to chart their own course. To this goal we pledge anew our unwavering commitment.

By Senate Joint Resolution 249, the Congress of the United States has authorized and requested the President to designate June 14, 1988, as "Baltic Freedom Day."

NOW, THEREFORE, I, RONALD REAGAN, President of the United States of America, do hereby designate June 14, 1988, as Baltic Freedom Day. I call upon the people of the United States to observe this day with appropriate remembrances and ceremonies and to reaffirm their commitment to principles of liberty and freedom for all oppressed people.

IN WITNESS WHEREOF, I have hereunto set my hand this fourteenth day of June, in the year of our Lord nineteen hundred and eighty-eight, and of the Independence of the United States of America the two hundred and twelfth.

Ronald Reagan

Europos Parlamente įsteigta "Pabaltijo grupė"

Pabaltiečių informacijos biuras Strasboure gegužės 21 d. pranešė, kad Europos Parlamente buvo įsteigta — grupė Pabaltijo reikalams Baltic Intergroup, kurią sudaro įvairių frakcijų parlamentarai. Toji grupė stengsis pagerinti padėtį Pabaltijo šalyse, ir tuomi padėti įgyvendinti Helsinkio susitarimų principus.

Nuo pat Europos Bendruomenės įsisteigimo, ji stengiasi užtikrinti taiką bei laisvę Europoje ir sustiprinti europiečių bendradarbiavimą, nepaisant juos skiriančių politinių įėrų. Europos Bendruomenei priklauso 12 Vidurio bei Vidurio bei Vakarų valstybių, bet jos veikla apima visą Europą siekiant politinės, ūkinės ir kultūrinės padėties pagerinimo.

1983 ir 1987 m. priimtose rezoliucijose Europos Parlamentas pareiškė, kad Pabaltijo valstybėse buvo pažeista laisvo apsisprendimo ir žmogaus teisės. Baltic Intergroup sieks tokios teisės būtų įgyvendintos Lietuvoje Latvijoje ir Estijoje. Tuo tikslu parlamentarai veiks Europos Parlamente: Strasboure, Briuselyje ir Liuksemburge, bei tam Parlamentui priklausančių valstybių parlamentuose; užmegs pokalbį su tiesioginiai atsakingais politikais; pasaulį informuos apie Pabaltijo valstybes ir pasauliui pranešinės Pabaltijo valstybes ir pasauli ir dar rinks dokumentus.

Europos Parlamente Baltic Intergroup pirmininkas yra dr. Hans Joachim Seeler, (socialistų frakcijos SPD; V. Vokietijoje). Lygiateisiai vicepirmininkai yra (Gustavo, Selva krikščionis demokratas—Democrazia Cristiana, Italia); Guy Guermeur, "golistas" (Demokratinis atsinaujinimo sąjūdis, R.P.R., Prancūzija); Christopher Beazley, Europos demokratų frakcijų (Conservative Party, D. Britanija) Jorgen Brondlund Nielsen, Liberalų frakcija, (Vestre, Danija).

Baltic Intergroup generaliniu sekretorium paskirtas Algis Klimaitis. Įstaigos adresas: Baltic Intergroup, F-67240 Gries [pres. Strasbourg] 6, rue du Muguet, Tel. ir telefax: 88-72-37-33.

Svarbus pranešimas visiems kuopų finansų sekretoriams, organizatoriams ir nariams

SLA Pildomoji Taryba praneša, kad SLA ŠIMTMETINIS VAJUS ir po Seimo tebetęsiamas ir toliau tomis patiomis taisyklėmis:

1.] Aplikantai gali pasirinkti sekančias reguliarias apdraudas:

Viso amžiaus mokamą apdraudą (Class V-1) ir
20 metų mokamą-viso amžiaus apdraudą (Class V-2)

2.] Dabartiniai nariai ir nauji aplikantai gali apsidrausti sekančiomis pinigų sumomis:

Nuo 1 iki 60 metų — \$1,000 iki \$5,000
Nuo 61 iki 70 metų — \$1,000 iki \$2,000

Apdraudos suma negali būti mažesnė kaip \$1,000

3.] Specialios Non-Medical (daktarui netikrinant sveikatos) aplikacijos turi būti užpildytos.

4.] Už apdraudą metiniai mokesčiai turi būti atsiųsti kartu su aplikacija.

5.] NAUJAI Į SLA ĮSIRAŠĘ NARIAI ir toliau gauna ŠIMTMETINIO VAJAUS DOVANĄ (BONUS), kurio dydis priklauso nuo apdraudos sumos ir pasirinktos apdraudos klasės.

6.] SLA NARIAI gali būti Organizatorių Pagalbininkai. Už naujo nario suradimą narys gaus \$15.00 atlyginimą.

7. Taip pat organizatoriams skelbiamos sekančios PREMIJOS [bet tik už narius įrašytus pagal Šimtmetinio Vajaus taisykles į reguliariąją apdraudą]:

Už 5 narių įrašymą duodama premija	... \$ 50.00
" 10 " " " "	... \$100.00
" 15 " " " "	... \$150.00
" 20 " " " "	... \$200.00 ir t. t.

Pastaba:

Į Terminuotą apdraudą organizatoriai įrašo narius senomis sąlygomis.

Genevieve Meiliūnas
SLA Sekretorė

Tėvynė

LIETUVIŲ TĖVYNĖ
AMERIKOS ORGANAS

Published semi-monthly except July and August by the
LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
307 West 30th St., New York, N. Y. 10001
Tel. [212] 563-2210

REDAGUOJA SLA REDAKTORIŲ KOMISIJA
EDITED BY SLA EDITORIAL BOARD
GENEVIEVE MEILIUNAS, MANAGER

Yearly Subscription Rates:

In the United States \$4.00
To Foreign Countries \$5.00

Entered as Second Class Matter November 18, 1910, at the Post
Office at New York, N. Y., under the Act of March 8, 1878.

SLA kuopų pranešimai ir skubūs raštai redakcijai reikia siųsti
nevlėliau, kaip prieš savaitę laikraščio numeriui išeinant.

Keičiant adresą, būtina pranešti senasis adresas. Už skelbimų
turinį redakcija neatsako.

NUO SEIMO IKI SEIMO

VYTAUTAS KASNIŪNAS

Vienas skaitytojas rašo: "Kai gaunu "Tėvynę", tuoj perskaitau "Nuo Seimo iki Seimo". Labai patinka antraštė žodžių "Seimas", SLA organizacija ir jos rengiamieji seimai, mūsų seimai buvo didžiausia šventė, ir jam mes skirdavome savo atostogas.

Lankydami seimus, mes turėjome progos geriau pažinti šį kraštą, įvairius jo miestus, lietuvių kolonijas. Atvykę į seimus, jausdavomės kaip savo lietuvių didelėje šeimoje. Na, surasdavome ir gausybę draugų. O kiek daug išpūdžių, kiek kalbų, kad net jų užtekdavome — nuo seimo iki seimo.

SLA ir jo seimai mus lyg surištus auksine virvele laikė prie lietuviybės. Tai, brace, broli, kai tas žemaitis, mūsų pirmininkas Povilas Dargis pasakydavo žodį, tokį gražų, kad mums ir suvalskiniams kapsams kūnas pagaugais nueidavo. Nūn, brace, ir Mikužiūtė virkindavo, ir anksčiau adv. Antanas Olis, Bačiūnas, Caplikas, redaktorius Jonas Valaitis, arba tas daktaras Vytautas Dargis — sienas suvirpina, ogi seniai, kol buvo gyvas Pliūnas Griogaitis...

Kol mes po seimo išvažiuodavome, kol išsibračydavome, brace, su visais išsibučiuodavome, ypač su "leidikėm", praeidavo dar kelios dienos...

Beržas . . . birželis . . . berželis.
... Beržas-lapuotas balta tošimi medis . . . lietuviškai June-birželis-šeštasis metų mėnuo . . . Taip rašo "Dabartinės lietuvių kalbos žodynas". Bet lietuvių kalbos tarmės nesilaiko žodyno nuostatų . . . Pie-menys gena bandas į biržynus (Mažeikių tarmė) Biesytis, azrietas nosytė, brūkšt biržynan (Daugėliškių tarmė). Beržienis-beržinė lazda. Antai daina: "Gegužaitė mana, smūtna širdis mana, pasakykite tu

man, kuom svotai priimtie? — Poną svotą lazdieniu, maršalka beržieniu berneli — gražiais žodžiais".

Iš beržų pumpurų padaryti vais-tai viską gydo. Geriausi vaistai, tai iš beržų pumpurų, su spiritu apipiltų degtine. Dainose išdainuotas berželis ir birželis taip pat ir liūdesį išsako: "Aušta aušrelė į beržynėlį, teka saulelė į ašarėles".

Ir išaušo aušrelė 1941-aisiais metais birželio 14 d. Lietuvoje . . . ir užtekėjo saulelė beržinėlyje — į ašarėles . . . Verkė beržynai, verkė girios, laukai ir namai . . . Džiaugėsi Stalinas, užsimojęs išnaikinti mūsų tautą, džiaugėsi ir broliūdziai stalinistai, parsidavę už judošiaus grašius . . .

Mes kuriame socializmą, rėkė jie, — betiškų tikrųjų kūrė naują raudonąją Rusijos imperiją. Melais ir apgaulėmis išgarbinta naujoji Stalino konstitucija uždarė į kalėjimus tautą, praeitį, istoriją, tikėjimą, išniekino žmogų, jo prigimtį, sąžinę, ištrėmė šimtus tūkstančių į Sibiro taigas kankinančiai mirčiai . . .

Karui vykstant, bėgo dalis tautos žmonių iš vieno vėlinio karalystės į kito šėtono globą . . . Tik toks buvo skirtumas, kad pirmojo liucipieriaus karalystė triumfavo karo pergale ir baugino žmonių naikinimu, o antroji tokia pat baisenybė merdėjo, gyveno agonijos dienas prieš mirštant. Anas pakars, jei savoje žemėje liksi, kitas gal ir nebesuspės, nes vakarų padangėje graudė ir žaibavo laisvė . . .

Juodino mus stalinistai, pyko, kad išvengėm jų kartuvių, juodino ir purvais drabstė vien dėl to, kad mylėjome savąją žemę, savąją tautą, savo brolius ir seseris . . .

Mes tikėjome, kad pavergtoji Lietuva ne visa bus stalininė, kad

[Tęsiamas 3 pusl.]

Į ŽMONIJOS SAŽINĘ

PAUL P. DARGIS
SLA Pirmininkas

[Atkelta iš 1 pusl.]

Griaudžiais prisiminimais apie tremimus skųsdamiesi tik savųjų tarpe — tų skriaudų neatitaisysime ir tų skriaudžiamųjų padėties nepalengvisime. Todėl, minėdami baisų birželį, savo protesto balsais perduokime pasauliui faktus, kad laisvasis pasaulis pasmerktų sovietų vykdytuosius ir dar tebevykdamus trėmimus ir kad visos stovyklos Rusijoje būtų panaikintos.

TIKĖKIM IR KOVOKIM!

Prie tragiškųjų įvykių, Lietuvai dar teko pergyventi, turime dar vieną giedrą prošvaistę, kai 1941 m. birželio 22 d. — pradėjus Vokietijos-Rusijos karui, mūsų tauta sukilo prieš okupantus ir pasauliui parodė savo tikrąjį norą ir gyventojų norą būti nepriklausomais ir pačiai savarankiškai patiems Lietuvą valdytis.

Sukilimas apėmė visą kraštą. Kautynės prieš okupantus užvirė

Per Lietuvą žygiuojant vokiečių armijai, ji mūsų kraštą rado jau apvalytą nuo kitų okupantų sovietų. Tuomet buvo sudaryta laikinoji vyriausybė Vilniuje ir sudaryta laikina Lietuvos vyriausybė, administracija ir pradėjo veikti įstaigos, nors pradžioje dar naujų okupantų valdžios įtakoj.

Deja, Lietuvos aukos Vokietijos trumpos okupacijos laikui ne tik nebuvo įvertintos, bet paneigtos, panaikintos, ir Lietuva — greit pajuto hitlerinės Vokietijos kėslus ir germanizacijos siekimus. Tačiau, lietuvių tautos nepajėgė panaikinti. Sukilimas labai ryškiai visam pasauliui parodė, ko Lietuva nori, o taip pat parodė, kad ji nebuvo savarankiškai įsijungusi į Sovietų Rusiją, kaip skelbė ir iki šiol melaginga sovietų propaganda tebetvirtina.

Sukilimas buvo mūsų tautai vienas didžiųjų bandymų jos istorinėje eigoje. Lietuvos žmonės tą mėginimą atlaikė ir šiandien galima tvirtinti, jog atėjus reikiama valandai, tauta pasaulinė pareikš savo tikrąją valią.

Minėdami šį mūsų tautos laisvės kovų trumpą, bet pasišventusių lietuvių didvyrišką ir drąsų žygį, su didele pagarba minime žuvusiuosius kovoje brolius ir seses. Tos aukos simbolizuoja mūsų tautos tikruosius siekimus, kuriais gyvena kiekvienas lietuvis, kenčias krašto okupacinį jungą ar besas svetimoje padangėje.

Kartu žuvusieji mus visus lietuvius ipareigoja tęsti nebaigtą kovą ir tąja prasme minėdami baisiojo birželio įvykius, palaikykime kovos dvasią ir viltis gyvas Lietuvai atgauti pilną laisvę.

SU PAGARBA IR MEILE LENKIUI GALVĄ

Jau praėjo 55-eri metai kai perskridę Atlantą, tragiškai žuvo jau nuskridę prie tėvynės vartų du Amerikos lietuviai, Steponas Darius ir Stasys Girėnas.

Skaudaus likimo sukaktyje pagerbiame sparnuotuosius didvyrius, kuriuodu, paaukodami brangiausią kiekvienam žmogui turta-gyvybę, atliko Lietuvai neįkainuojamą patarnavimą ir visur gyvenantiems lietuviams garbę.

Jei savo gyvybę aukoja bet kokiam svarbiausiam tikslui, tai reiškia, kad jis tam reikalui neturi meilės ribų. Taip, Darius ir Girėnas mus visiems laikams pamokė, kaip reikia savo tautą mylėti!

Netekome didvyrių tuomet, kai Lietuvoje žydėjo vasara, žaliavo laukai, brendo javai ir žmonės džiaugėsi sulaukę šiltų ir giedrių dienų. Bet mūsų džiaugsmas dingo, kai staiga į tėvynę skridę lakūnai, atlikę 3.984 mylias kelio ir ore išbuvę 37 valandas ir 11 minčių, — su Lituanica žuvo netoli gimtojo krašto, kurio artumą jie jau savo širdimis jautė . . .

Nukalti didvyriams priminti medaliai, pastatyti paminklai, Lietuvos paštas išleido laiškam ženklius su Dariaus ir Girėno atvaizdais, dailininkai jų žygį įamžino išpūdinguose paveiksluose. Vos tik vienerių metų eigoje po jų mirties, didvyrių vardais buvo pavadinta 300 gatvių, 34 aikštės, 18 tiltų, 8 mokyklos, daugybė organizacijų bei klubų Lietuvoje ir Amerikoje.

Šiandien Darius ir Girėnas mūsų tautos yra kaip kokio istorinio pasakojimo didvyriai. Bet tai ne pasaka, o gyvas pavyzdys tautai kovojančiai, už savo šventas teises . . .

Jiedu yra lyg du švyturiai, lyg dvi šviesios žvaigždės tamsiame danguje.

Mielieji broliai ir sesės:

Mes galime sudėti daug milijonų dolerių aukų, bet jais nenupirksime tos garbės, kurią Darius ir Girėnas mums suteikė, save aukodami taip reikalingam pasaulio pažangai žygiui. Taigi, šių galingųjų Arų lizdai,

[Tęsiamas 3 pusl.]

Tėvynė, 1988 m. birželio-June mėn.

SU PAGARBA IR MEILE LENKIŲ GALVĄ

[Atkelta iš 2 pusl.]

kuriuos amžiais mūsų tautos žmonės minės, buvo jų gimtasis kraštas Lietuva! Todėl jie tapo savo tautos giesme, daina, ir niekuomet neužbaigta poema ar simfonija . . .

. . .

Kas gi jie buvo? . . . Jie buvo mūsų kaimo šiaudinės pastogėlės . . . vaikai. Jie perėjo plačią vargo jūrą, jie pažino kas yra alkis, kas yra gyvenimo kovą už būvį. Nežiūrint kur jie bekeliaavo, ką jie beveikė — savo širdyse jie nešiojo tą didį tikslą: „Tau, jaunoji Lietuva“.

Jie neieškojo sau naudos, o atliko tik aukščiausiąją pareigą, prie pareigos pridėdami visą savo turtą, širdį ir neribotą meilę gimtajai žemei . . .

Kiekvieno didvyrio galas tai — yra išsižadėjimas gyvenimo — mirtis. Dariaus ir Girėno mirtys davė negestamos tėvynės meilės pavyzdį lietuvių kartų kartoms ir tą tiesą patvirtino, kad tėvynės meilė yra galingesnė už mirtį!

Darius ir Girėnas iš Lietuvos išvyko būdami kaimo vaikais, o į savo žemę grįžo legendariniais didvyriais, kurių žygis amžiams jų vardus įamžino!

. . .

Kas gi jie buvo? . . . Jie buvo mūsų kaimo šiaudinės pastogėlės . . . vaikai. Jie perėjo plačią vargo jūrą, jie pažino kas yra alkis, kas yra gyvenimo, kova už būvį. Nežiūrint kur jie bekeliaavo, ką jie beveikė — savo širdyse jie nešiojo tą didį įsakymą: „Tau, jaunoji Lietuva“.

Jie neieškojo sau naudos, o atliko tik aukščiausiąją pareigą, prie pareigos pridėdami visą savo turtą, širdį ir neribotą meilę gimtajai žemei . . .

Kiekvieno didvyrio galas yra — išsižadėjimas gyvenimo-mirtis. Dariaus ir Girėno mirtys davė negestamos tėvynės meilės pavyzdį lietuvių kartų kartoms ir tą tiesą patvirtino, kad tėvynės meilė yra galingesnė už mirtį!

. . .

Darius ir Girėnas iš Lietuvos išvyko būdami kaimo vaikais, o į savo žemę grįžo legendariniais didvyriais, kurių žygis amžiams jų vardus mūsų tautos žmonės minės.

Nors jų sparnai palūžo, nors jų lūpos nutilo ir nusinešė didžiosios tragedijos paslaptį amžinybėn, bet jie liko pasakiški istoriškieji didvyriai bei tiltas visiems keliaujantiems prie didžiojo idealo.

Jie nešė tą įstabią ugnį, kuri, jiems žuvus, savo tautai liko liepsnoti bei išryškino mūsų tautos genijus visam pasauliui.

. . .

Laimingi tėvai, kurie išauklėjo tokius vaikus, laiminga tauta, kuri susilaukė tokių sūnų, kurių darbus savo širdyse įrašo visi.

Nors jų sparnai palūžo, nors jų lūpos nutilo ir nusinešė didžiosios tragedijos paslaptį amžinybėn, bet jie liko pasakiški istoriškieji didvyriai bei tiltas visiems siekiantiems didžiojo idealo.

Jie nešė tą įstabią ugnį, kuri, jiems žuvus, savo tautai liko liepsnoti bei išryškino mūsų tautos genijus visam pasauliui.

Mums lieka vienas troškimas, tai kad visa mūsų tauta taptų tuo lėktuvu, kuris nugalė visą klūtį, žiaurumus, ir kuris neša visą tautą į amžiną garbę . . .

Mūsų sparnuotieji didvyriai Darius ir Girėnas, kartų kartoms kalbės skelbdami:

Palaiminti tie, kurie savo gyvenimą skiria savo tėvynei.

Palaiminti tie, kurie savo darbais lieka žmonijai gyvi.

PAUL P. DARGIS
S L A Prezidentas

Tėvynė, 1988 m. birželio-June mėn.

NUO SEIMO IKI SEIMO

VYTAUTAS KASNIŪNAS

[Atkelta iš 2 pusl.]

ten tebebus gyva patriotinė lietuviškoji dvasia, kad joje pasilikušiams daug kam reikėjo prisitaikyti, daug kam rizikuoti-tikintis geros išeities, ne tik sau, bet ir tautai padedant. Mes didžiavomės istorijos metuose išaugusiais ir užsigrūdinusiais lietuviais genijais.

Šiomis dienomis Lietuvoje dienos šviesą išvydo pirmoji knyga apie tikrą, atvirą kaimo gyvenimą. Knyga „Tiesos sakymas“ atskleidžia žiaurų pokarinį gyvenimą, trėmimus, stalinines kolektyvizacijos žaizdas.

Rašytojas Stasys Kašauskas rašo ir apie tai, kuo šiandien gyvena kaimo žmogus, ujamus viršininkų, sunkaus fizinio darbo, kankinamas alkoholio. „Tiesos sakymas“ — bandymas išsivaduoti, dirbti laisvai, plačiai . . .

. . .

Kaip naujuosius įvykius Lietuvoje pasitinkame? — tai temos apie ką šiandien daugiausia kalbama, ką pasakoja po apsilankymo Lietuvoje grįžę, ar į čia atvykę apsilankyti.

Atsakymas — baimingai džiaugiamės, rūpestingai sekame. Lietuvos laikraščių puslapiuose atskleidžiam daug tiesos, atitaisoma ligi šiol melais apvainikuotoji istorija, joje daug viltingų žodžių. Tik žodžių, daugiau nieko! . . .

Laukiame, kada visi politiniai aliniai bus paleisti iš kalėjimų, psichiatrinių ligoninių, koncentracijos stovyklų . . . kada stalininė

vėliavą pakeis trispalvė . . . , kol pjautuvo ir kūjo vietoje — kabės vytiš, Gedimino stulpai . . . Lietuvių kalba turi būti valstybinė, o rusų kalba mokoma gimnazijoje tarpe kitų svetimų kalbų.

Labai svarbus nacionalinis klausimas. Lietuvių tauta nuo seniausių Gedimino laikų mokėjo sugyventi su rusais, žydais, lenkais, totoriais, karaimais, vokiečiais ir kitomis tautomis. Bet nuo Stalino laikų — atsiųstieji rusai naikino lietuvių kalbą, kultūrą, mokslą, istotiją, turėdami didžiausias privilegijas — pirmumą, įvairias lengvatas, ypatingas išimties teises, atsakingas aukštas pareigas, gyvendami geriausiuose butuose, naudodamiesi specialiomis krautuvėmis . . . Dabar laikas jiems pasakyti ačiū už „talką, mokslą“, atvykote neprašyti mus apgrobti, dabar prisigrobę išvykite namo! Tegu būna įgyvendintas gražus, kilnus, prasmingas konstitucijos paragrafas — laisvas tautų apsisprendimas. Su kaimynais mes mokame gražiai sugyventi, pavyzdinčiai gražiai! . . .

. . .

NUGIRSTAS pasikalbėjimas SLA Chicagos apskrities kuopų atstovų suvažiavime: Ar tu jau suradai naujų narių? — klausia viena. O tu, ką padarei? — atsakė. Juk turi daug anūkų! . . . Aš prikalbinau savo amžiaus „anūką“ būti SLA nariu, tą savo naująjį draugą . . .

Ikil

Jūsų—Vytautas

Kaip geriausiai numalšinti troškulį?

— Pagal Mitybos Departamentų specialistus, ypač karštomis dienomis troškulį geriausiai numalšina šie gėrimai:

Karštame ore blogiausi gėrimai: **alus** ir kiti **alkoholiniai gėrimai**. Alkoholis iš kūno išvaro vandenį taigi alus, vyneliai labiausiai netinkami. Jeigu karštą dieną alus atgaivina — rekomenduotina pirmiaisiai išgerti vieną arba dvi stiklines vandens, ir tada iš lėto

● **Vanduo** — yra geriausia priemonė palaikyti tinkamą kūno temperatūrą kūne papildyti vandens kiekį, kurio netenki prakaituodamas.

● **Selteriai** — pagaminti iš porslojančio vandens, dažnai pridedant ir vieno ar kelių vaisių sunkos. Jie troškulį malšina.

● **Silpną šaldytą arbata arba kava** — nes kafeinas iš organizmo išvaro daug vandens.

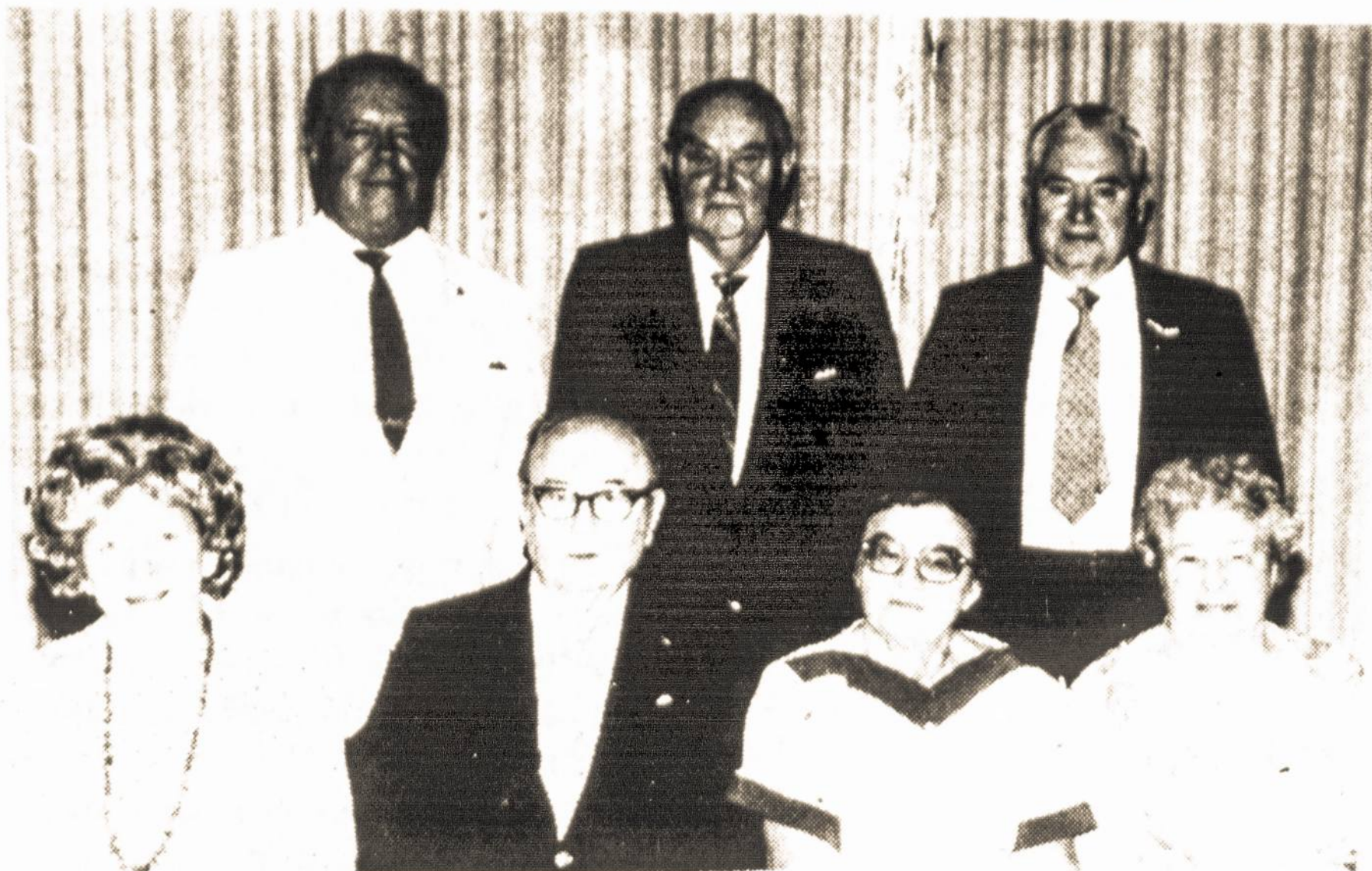
● **Vaisių sultys** — dauguma jų, pav., apelsinų, obuolių ir citrų kaip grapefruit yra labai geri, tik reikia rinktis tokių kur nepridėta ekstra cukraus, nes cukrus dar pakelia troškulį.

● **Sportininkų rekomenduotini gėrimai** — jie yra maistingi, kaip pav. „Gatorade“ ir labai tinkami troškulio malšintojai. Juose daug vandens, potasiumo, natūralaus cukraus ir įvairių mineralų. Jie prakaituojant papildoma prarastą vandenį. Tyrimai rodo, kad daugumai žmonių šie specialūs gėrimai karštame ore yra naudingi tiek pat, kiek ir paprastas vanduo.

Virgilijus Noreika su „Sutartine“ koncertavo įvairiose pasaulio valstybėse.

SLA PILDOMOJI TARYBA

Dabartinė SLA Pildomoji Taryba. Iš k. į d. išdininkė Christine Austin, prezidentas Povilas P. Dargis, sekretorė Genovaite Meiliūnienė, izdo globėja Josephine Mileritė, stovi daktaras kvotėjas dr. Vytautas Dargis, viceprezidentas Aleksandras Chaplikas, izdo globėjas Paul J. Šukis.

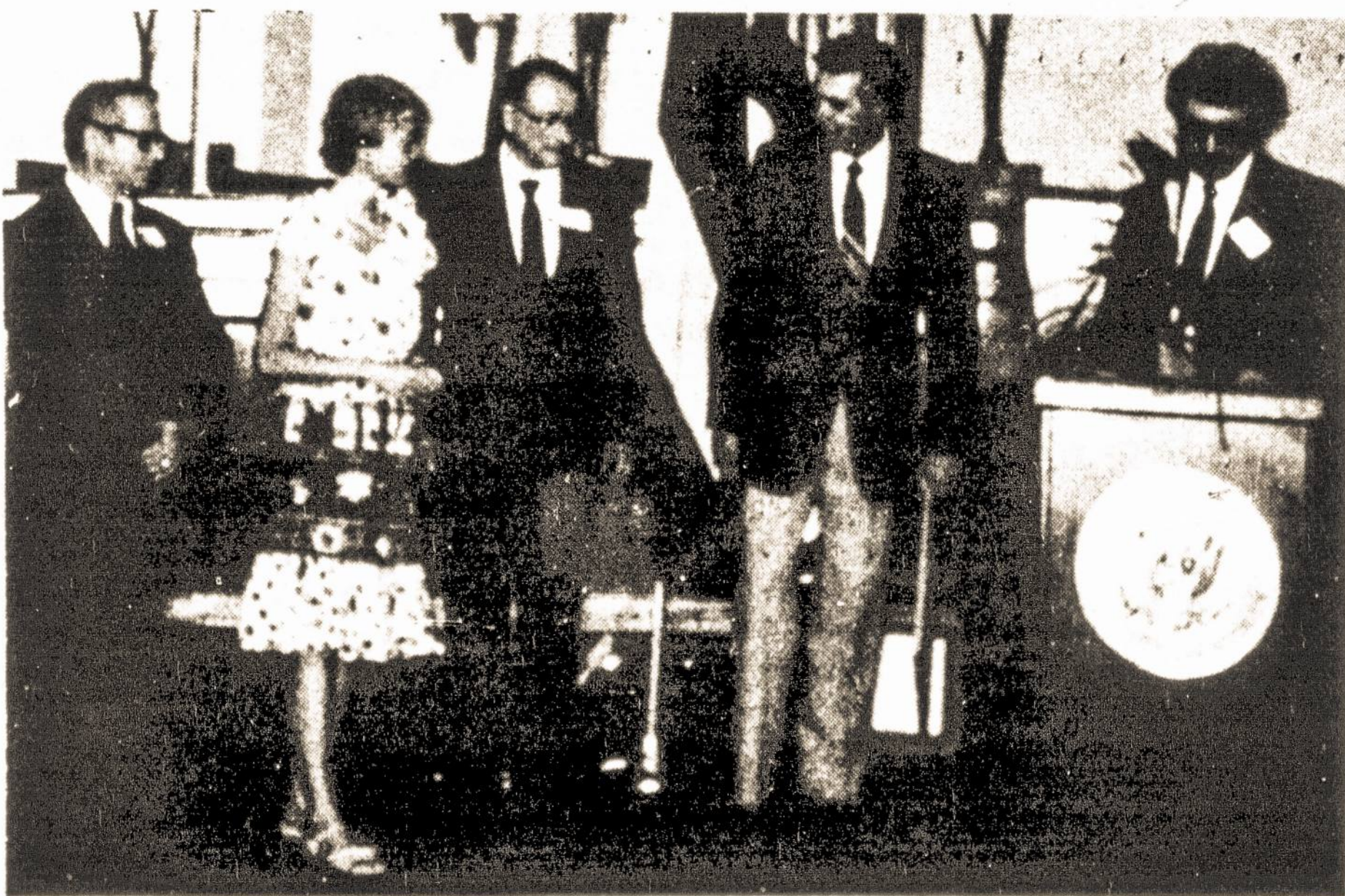
LIETUVIAI ĮVERTINA LIETUVIŲ DRAUGUS

Washingtonė kasmet pagerbiami asmenys, nusipelnę Estijos. Latvijos ir Lietuvos laisvinimui. 1988 m. birželio 7 d. "Baltic Freedom Award" kongr. Marty Russo, kongr. Edward Feighan, kongr.

John Miller, radio ir spaudos žurnalistui Barry Farber ir kongr. James Howard (mirus, žymuojam perduotas jo dukrai). Išskilmėse paprastai dalyvauja apie 300 kvietinių svečių.

Įteikiant kongresmanui Marty Russo "Baltic Freedom Award" — žymenį už nuolatinės pastangas praveisti Atstovų Rūmuose rezolucijas, kad JAV Prezidentas paskelbtų Lietuvos Nepriklausomybės Dienas, JBANC-Jungtinio Pabaltiečių Komiteto ir ALTo vardu kalba ALTo pirm. G. Lazauskas, Washington, D. C., 1988 m. birželio 7 d.

Žymenų įteikimo išskilmėse dalyvavo ALTo pirmininkas G. Lazauskas bei ALTo atstovai Washingtonė dr. J. Genys ir Milda Vaivadienė.

Jungtinio Pabaltiečių Komiteto (JBANC) vadovybė, įteikęs kongresmanui Marty Russo "Baltic Freedom Award". Iš kairės į dešinę: ALTo atstovas dr. Jonas Genys, estų atstovė Mari-Ann Rikken, ALTo pirm. Grožvydas Lazauskas ir kongresmanas Marty Russo, kalba JBANC pirm. latvių atstovas Ojars Kalniņš, 1988 birželio 7d. Washington, D. C.

Lietuvių Tautinių Kapinių Chicagoje Mirusiems Pagerbti Dieną 1988 m. gegužės 29 d. nuotraukoje iš kairės — Jonas Galinaitis, Lietuvių Tautinių Kapinių prezidentas Julius R. Kuzas, Hildė Kuzienė, Anne Galinaitienė ir Edward Vrdolyak. Pamela Rice — nuotrauka

SLA Pastoviosios Komisijos

SLA ĮSTATŲ KOMISIJA

Martynas Gudelis, (63 Kp., Chicago, IL)
1739 So. Halsted St., Chicago, IL 60608
Algirdas Budreckis, (126 Kp., New York, N. Y.)
147 Clay St., Wollaston, MA 02170
Charles D. Macke, (26 Kp., Chicago, IL)
6618 Osceola Trail, La Grange, IL 60525

SLA KONTROLĖS KOMISIJA

Nellie Bayoras-Romanas, (7 Kp., Pittsburgh, PA)
160 Seneca St., Pittston, PA 18640
Jonas Drasutis, (40 Kp., Pittsburgh, PA)
4721 Maripoe St., Pittsburgh, PA 15213
Ona Jokūbaitis, (14 Kp., Cleveland, Ohio)
30000 Hadden Rd., Euclid, Ohio 44117

SLA STOVIO, SKUNDŲ IR APELIACIJŲ KOMISIJA

Juozas Šarapnickas, (72 Kp., Hamilton, Ont., Canada)
56 Concord Ave., St. Catherines, Ont., Canada L2M-5N8
John J. Lapinski, (222 Kp., Michigan City, IN)
263 Timber View Drive, Oak Brook, IL 60521
Jurgis Žilinskas, (104 Kp., Pittsburgh, PA)
716 Maryland Ave, Pittsburgh, PA 15232

SLA ŠVIETIMO KOMISIJA

Grožvydas Lazauskas, (125 Kp., Melrose Park, IL)
208 W. Natoma Ave., Addison, IL 60101
Teodoras Blinstrubas, (322 Kp., Chicago, IL)
7243 So. Albany Ave., Chicago, IL 60629

SLA LABDARYBĖS KOMISIJA

Elena Čižauskienė, (134 Kp., Chicago, IL)
7240 So. Spaulding Ave., Chicago, IL 60629
Ona Zorskaitė, (30 Kp., Scranton, PA)
326 W. Market St., Scranton, PA 18508
Stasys Virpša, (322 Kp., Chicago, IL)
6912 S. Rockwell, Chicago, IL 60629

SLA KULTŪROS KOMISIJA

Lionginas Kapeckas, (124 Kp., Hartford, CT)
637 Hillside Ave., Hartford, CT 06106
Jonas A. Stundža, (41 Kp., Lawrence, MA)
64 Aveon St., Lawrence, MA 01841
Richard G. Gudell (63 Kp., Chicago, IL)
6635 S. Artesian Ave., Chicago, IL 60629

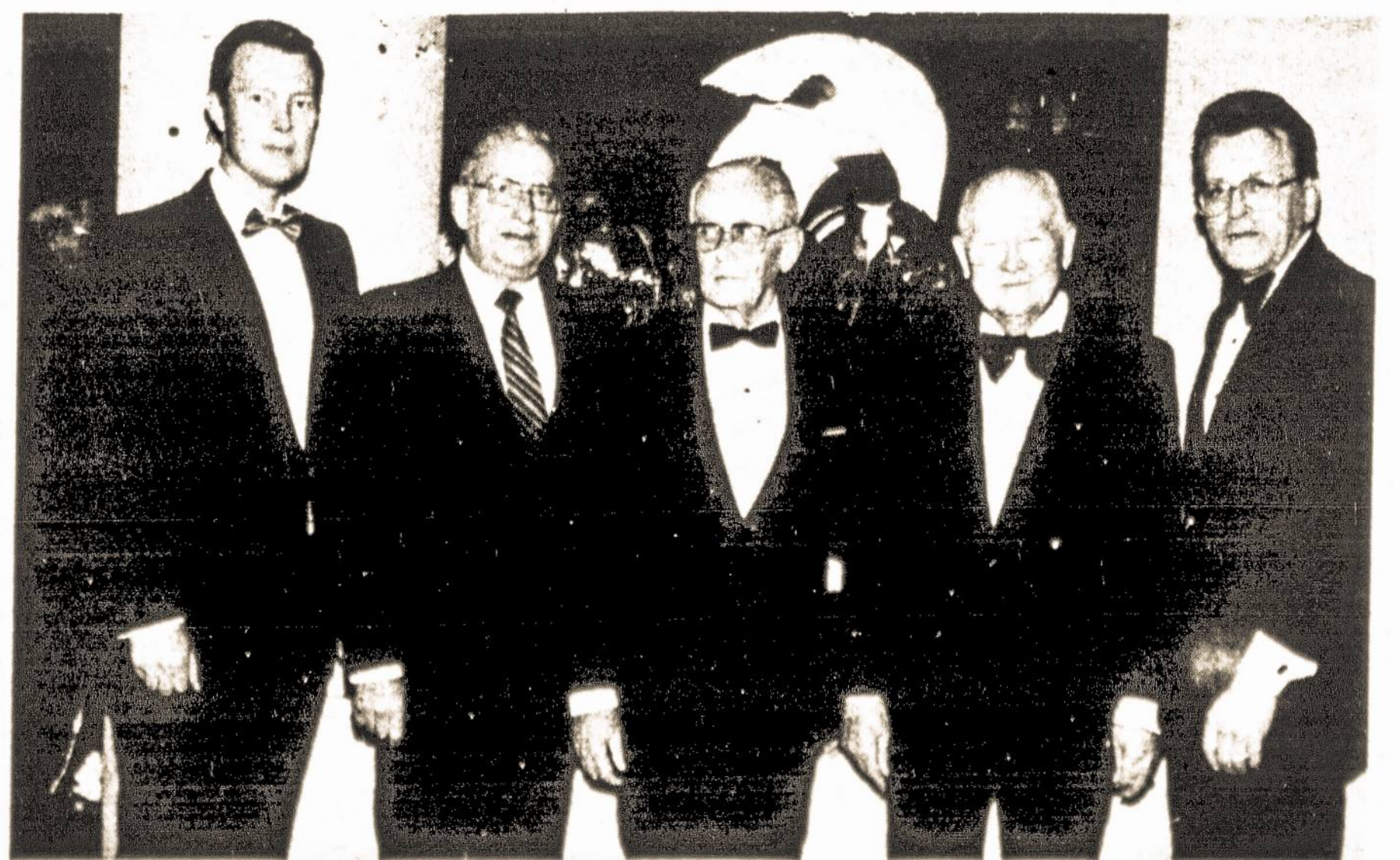
SLA JAUNIMO KOMISIJA

Edvardas Šulaitis, (65 Kp., Chicago, IL)
1330 So. 51st St., Cicero, IL 60650
Viola A. Stanny, (73 Kp., Pittsburgh, PA)
369 June Drive, Pittsburgh, PA 15236
George Krizenoskas, Jr., (115 Kp., Wilkes-Barre, PA)
38 E. Charles St., Plains, PA 18705

SLA SVEIKATOS KOMISIJA

Dr. Henrikas Brazaitis (136 Kp., Cleveland, OH)
35210 Maple Grove Rd., Willoughby, OH 44094
Dr. Vytautas Tauras, (322 Kp., Chicago, IL)
2652 W. 59th St., Chicago, IL 60609
Dr. Richard A. Leeson, (353 Kp., Pittsburgh, PA)
1354 Hillsdale Dr., Monroeville, PA 15146

LONG TIME LATVIAN CONSUL ANDERSON STEPS DOWN

Baltic consuls at retirement dinner: (l to r) Hon. J. Treiman Consul of Estonia in Los Angeles; Hon. V. Čekanauskas, Consul of Lithuania in Los Angeles; Hon. Dr. A. Dinbergs, Charge d'Affairs of the Latvian Legation in Washington; Hon. Leo Anderson, former Consul of Latvia in Los Angeles, and the new consul of Latvia in Los Angeles, Aivars Jerumanis.

Tėvynė, 1988 m. birželio-June mėn.

SLA 1988 metų Pirmojo Ketvirčio Apyskaita

INCOME

From January 1 to March 31, 1988

INVESTMENT INCOME:

Bond Interest	\$ 37,385.39
Certificate Loan Interest	
Interest on Bank deposit	548.10
Interest on Trust for Short Term Federal Securities	425.15
	\$ 38,358.64

MISCELLANEOUS

Membership Dues	\$ 27,240.09
Sundries, Widows & Orphans Fund, Donations & etc.	6,316.27
Real Estate	69,600.00
	\$103,156.36

Total Income \$141,515.00

DISBURSEMENTS

From January 1 to March 31, 1988

Death Benefits	\$ 22,057.00
Matured Endowments	8,078.00
Cash Surrender	7,294.48
Disability Benefits	84.00
Salaries to Officers and Employees	21,681.12
Salaries to Official Publication Employees	698.94
Salaries to Real Estate Employees	330.00
Social Security, Taxes, Unemployment	2,464.39
Supreme & Lodge Bonds, Workmen's Compensation	-0-
Official Publication "Tėvynė"	2,469.42
Real Estate Taxes	-0-
Real Estate Insurance and Miscellaneous expenses	22,650.61
Rent	200.00
Fraternal Expenses	836.11
Fraternal Sundries Expenses	-0-
Travel and Expenses	7,780.78
Actuary's and Notary's Fees	8,603.08
Legal Fees	225.00
Commission to Organizers	-0-
Commission to Lodge Secretaries	-0-
Postage and Telephone	1,591.58
Printing and Stationary	1,689.03
Office maintenance and sundries	2,306.80
Investment Expenses	93.75
State Insurance Department's Fee	10,660.64
Pensions to Employees	1,629.87
Fraternal Development Allowance	70.63
Returned dues	2,166.69
Convention Expenses	-0-

Total Disbursements \$125,661.47

INVESTMENTS

INCOME: Matured or Called Bonds	\$ 59,979.16
INVESTED:	-0-

The Detroit News Michigane tarpe daugiausiai nusipelnusiųjų 13 piliečių, yra ir du lietuviai: George Julius Perles — Michigan State University futbolo komandos treneris ir vėžio ligos tyrinėtojas dr. Vainutis K. Vaitkevičius. Sudaryta nauja Amerikos Lietuvių Floridos klubo valdyba, išrinkti: pirm. A. Karnius, vicep. K. Vaičaitis, sekr. A. Krulikienė, išdininku J. Kirtiklis, finansų sekr. A. Kaseilis; direktoriai — A. Aleksiejūnas, J. Balnius, J. Gerdvilienė, A. Grabauskas, S. Kreivėnas, M. Kuchelema, J. Švedas, revizijos komisija — V. Mažeika, J. Mikaila, K. Miklius, J. Žvynys.

JAV TEISININKAI NEBETĖS PASITARIMŲ SU TAR. S-GOS TEISININKAS

Laikraštis "The Ukrainian Weekly" paskelbė, kad American Barr Association nusistatė, terminui pasibaigus, nebeatnaujinti seserystės sutarties su Tarybų Sąjungos teisininkais. Sutarties atnaujinimas yra liepos mėnėsi.

Uršulietė seselė Clarice Heltman padėjo suorganizuoti kooperatyvą pavadintą Šv. Angelos vardu, i kuri susitelkė grupė neturtingų moterų pigiuose miesto butuose prie Warren Blvd. ir Paulina gatvių Chicagoje, vadinamuose Horner namuose; kooperatyvo moterys urmo wholesale kainą perka mokyklos reikmenis, vaikų drabužius ir kitas kasdienio gyvenimo vaimams ir sau reikmenis.

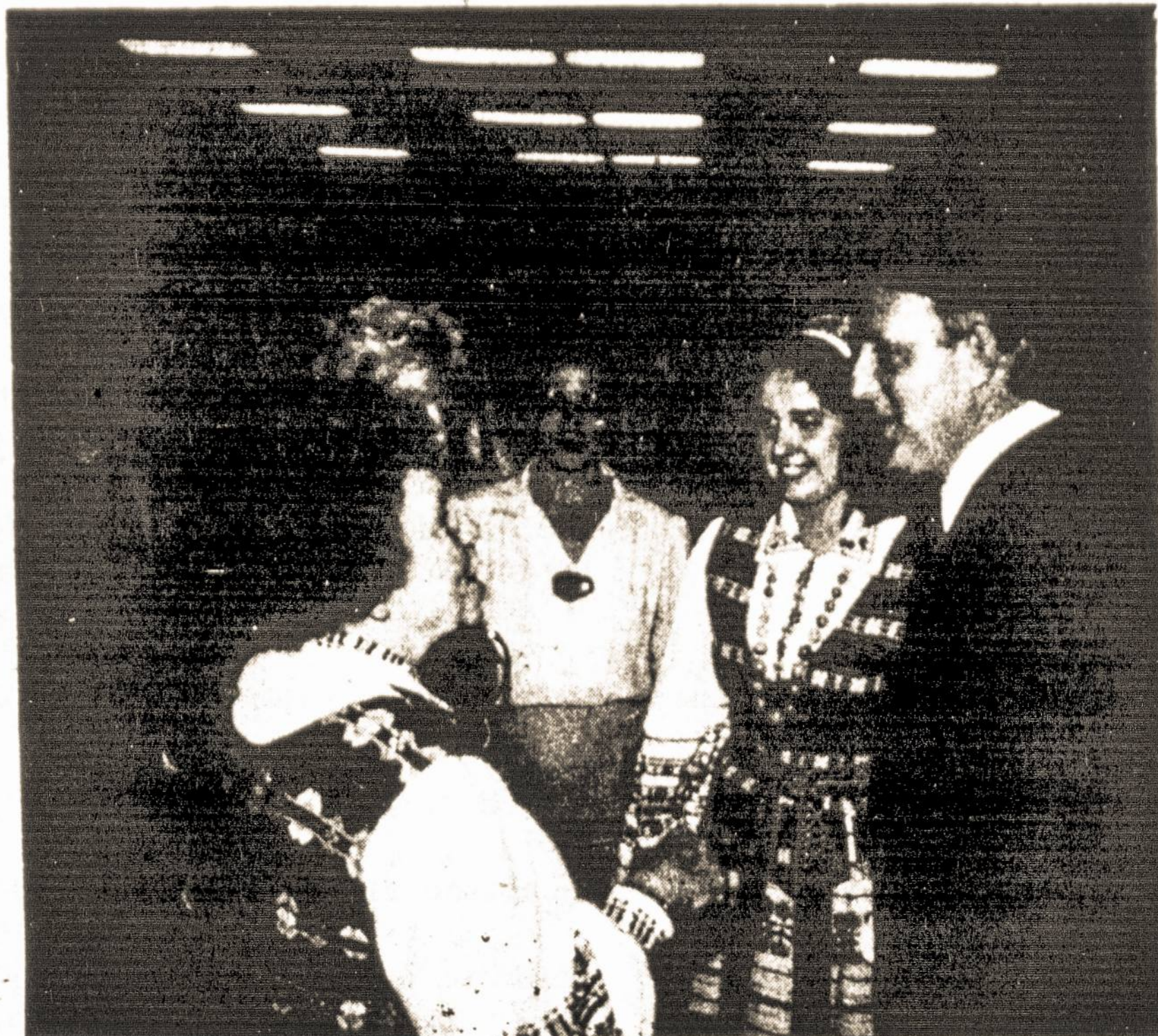
Lietuvos Pasiuntinybė prie Šv. Sosto praneša, kad 1985 m. balandžio 30 dieną — Vatikane Romoje lietuvių intelektualų grupe susitiko su lenkų intelektualų atstovais iš Lenkijos. Draugiškų ir atvirų diskusijų metu buvo nagrinėjami įvairūs abi tautos liečiantys klausimai. Nutarta imtis konkrečių priemonių lietuvių ir lenkų tautų santykiams gerinti. Susitikimo dalyviai nutarė panašius pasikalbėjimus tęsti ir ateityje.

Lietuvių ir lenkų santykių visiškam sutvarkymui pirmoji ir būtinausia sąlyga yra mūsų kaimynų tarpusavio santykių normalizavimas. Lietuvos valdžia nusistatymas Lietuvos ir lenkų santykių normalizavimui.

KANADOJE IR LIETUVIŲ MOTERYS AKTYVIOŠ LIETUVIŲ POLITINĖJE VEIKLOJE

President of the Baltic Federation Joana Kuras-Lasys said the evening was of a special significance this year, as it marks the 70th anniversary of the independence of all three Baltic nations during the brief period between the two world wars.

The Baltic Federation in Canada was formed in 1955 for the purpose of sensitizing the government of Canada to the plight of the three Baltic nations — Estonia, Latvia and Lithuania — which were occupied by the Soviet Union during the Second World War.

Baltų vakare Parlamento rūmuose, Ottawoje 1988.V.11 d. Iš dešinės — min.p-kas Brian Mulroney kalbasi su lietuvišėmis dalyvėmis Rita Rudaitytė, Ottawos LB p-kė, Joana Kuraite-Lasienė, KLB, vicep., ir Danutė Danienė iš Ottawos, daugiametė talkininke Baltų Vakarų renginiuose.

J. V. Danio nuotr

ALTO ATSTOVĖ JAV ŠVIETIMO KONFERENCIJOJE

Charlotte Johnson savo atsivežtą planą perteikė suvažiavimui, kurį sudaryti Chicagoje centrai, kur švietimo reikalui panaudotų duomenis, gaunamus iš konsulatų, kviestųsi besilankančius iš užsienio imigrantų bendruomenės narius. Nutarta tokį Centrą įsteigti.

Konferencijos paskutinę dieną JAV Švietimo departamento sekretoriaus atstovas Chester E. Finn globalinio švietimo pobūdį, pabrėždamas svarbą globaliniam auklėjimui kuris apimtų ir pavergtųjų tautų politinę tikrovę. Jis stipriai reikalavo, kad Amerikos moksleiviai ir studentai sužinotų apie pavergtųjų tautų tikrovę giliau negu vien tik ir iš tų kraštų kultūrinių aspektų.

Jo kalbos klausėsi apie 2,000 dalyvių. N. Gierštikienė. ALTO vardu už pavergtųjų tautų tikrovės supratimą ir išreiškė viltį, kad aptartieji įtrauktį į globalinių studijų planus.

St. Louis, Missouri gegužės 13-16 d. įvyko JAV švietimo konferencija, siekianti sustiprinti Amerikos švietimo institucijose globalinį pobūdį. Buvo suvažiavę vadovaujantys JAV švietimo valdinių ir privačių mokslo įstaigų vadovai — aptarti ateities darbus. Dalyvavo ir Amerikos Lietuvių Tarybos reikalų vedėja Nijolė Gierštikienė. Keturias dienas vykusioje konferencijoje buvo svarstomi švietimo reikalai nuo vaikučių darželio iki aukštųjų mokyklų studentų.

Specialiame Illinois atstovų posėdyje Nijolė Gierštikienė išryškino reikalą, kad švietimo darbe būtų daugiau panaudojamas etninių grupių įnašas, pasiekiamas per jų centrines organizacijas, muziejus ir archyvus. Ji skatino, kad tarp švietimo įstaigų ir tautinių bendruomenų būtų artimesni ryšiai.

IŠ BALF VEIKLOS

BALF Apskritis išdininkas Kostas Stankus, Oak Lawn, Ill. susirinkime pareiškė "Džiaugiamės ir didžiuojamės, kad šalpos darbas nepalikta vien seniems žmonėms".

Nors BALFo vėjus skelbiamas spalio mėn., bet kol visi skyriai atsiskaito, trunka 3-4 mėnesiai. Jis vienas išdalino dalyviams po du lapus: lietuvių piniginį vėją, iš kurio paaiškėjo, jog bendrai šalpai surinkta \$45,457.76, nario mokesčio \$1,642.00. Į Vokietiją pasiųsta Vasario 16-tos gimnazijai 1,138.00 ir kitiems fondams 600. Tokiu būdu vėjus proga surinkta \$48,837.76.

Antrasis lapas paruoštas kadenčiniam metams: likutis 1987 m. kovo 19 d. \$4,725.44, vėjus proga surinktos aukos \$48,837.76, gegužinės pajamos, vakarienės, nuosimčiai ir ekstra aukų \$7,749.56. Per kadencinius metus susidarė iš viso \$61,312.76 pajamų.

Kadenciniams metams išlaidos: \$54,000.00 centro valdybai perduoto, gegužinės vakarienės ir kitos smulkios išlaidos sudarė \$3,463.72. Viso išlaidų \$57,463.72. Lieka apskrities valdybos kasoje 1988 m. vasario 20 d. \$3,849.04.

Valdybos pirmininkas Stasys Vagnūnas visų vardu išd. K. Stankui nuoširdžiai padėkojo už tokį išsamų apyskaitų paruošimą. Apskrities valdybos vardu išreikšta padėka.

— Petras Babickas, rašytojas ir žurnalistas, gyvenęs Brazilijoje, balandžio 29 paminėjo 85 metų sukaktį.

Pagal Kanados vyriausybės "Challenge 88" planą paskirta nemaža suma studentus aprūpinti vasaros darbais, taip pat pasistengia įdarbinti toliau mokytis nebenorinčius gimnazijos mokinius.

Informacijoms kreiptis į Elodie d'Ombrain, Employment and Immigration Canada, (819) 953-1314.

Iš VLIKo pirmininko dr. K. Bobelio pasikalbėjimo su Sadūnaite

Sutrupinus pasikalbėjimą, paminėtina:

1. Kad Popiežius Kaišiadorio rajono vyskupą Sladkevičių gegužės 29 pakėlė paskirdamas Lietuvai kardinolu.

2. Nijolė Sadūnaitė ir Antanas Teleckas būdami Maskvoje telefonu informavo VLIKo pirmininką dr. K. Bobelį, kad Sadūnaitės bandymas gegužės 25 d. vykti į Maskvą kartu su Kazimieru Gražuliu pasimatyti su JAV prezidentu Reagan, buvęs KGB-istų sulaikytas. Tačiau gegužės 28 d. KGB pulkininkas Česnavičius Nijolę Sadūnaitę ir Antaną Terlecką nuvežė į traukinių stotį ir juos, aprūpinę kelionei į Maskvą bilietais.

Tuo laikų į Maskvą buvo atvykę: iš Estijos — buvusi Sibiro kalinė Lagle Parek, ir iš Latvijos — Modria Plate.

...

Dr. K. Bobelis pabrėžė, kad ir laisvajame pasaulyje gyvenančių lietuvių pagrindinis siekis yra Lietuvos laisvė ir nepriklausomybė.

Pareiškimo tekstas bus artimiausiu metu perduotas Vakarams.

Sadūnaitė toliau pranešusi, kad į Lietuvį Helsinkio Grupę įstoja du nauji nariai: dr. Vytautas Vaičiūnas ir kun. Gudanavičius, iš Žagarės. Helsinkio grupė veikia kartu su Lietuvos Laisvės Lyga. [Elta]

PALANKŲ KALINAMIEMS LIETUVIAMS

Chicagoje veikia žydų centras, vadinamas National Interreligious Task Force on Soviet Jewry. Savo biuleteny šį įstaigą, ragindama rašyti laiškus politiniams kalinams už geležinės uždangos, padavė adresus ir kun. Sigito Tamkevičiaus, kun. Alfonso Svarinsko, net sąrašo pirmoje vietoje įrašė ir Balio Gajausko vardą.

Jau nebe pirmas kartas ši įstaiga primena lietuvių sąžinės kalinius. Šiai įstaigai iki šiol vadovavo seselė Ann Gillen, kurią Lietuvos Vyčiai yra pagerbę už jos prielankumą lietuviams. Dabar ji iš tiesioginių pareigų pasitraukia, pasilikdama iš šalies talkinti. Vėliausiame biuleteny ji praneša, kad iki 1988 m. kovo mėn. pradžios iš Sovietų Sąjungos ir kitus kraštus emigruoti išleista 275,118 žydų.

Rašytojas Algis Budrys, buvęs Lietuvos generalinio konsulo Jono ir Reginos Budrių sūnus, gegužės 4 dalyvavo metiniame "Science fiction" rašytojų tarptautinės organizacijos suvažiavime, Warwick viešbutyje New Yorke.

Algis yra parašęs apie 10 romanų, rinkinių, apysakų.

The Washington Post balandžio 28 apie jį išspausdino straipsnį "Algis Budris Critical Constellation".

VILKAVIŠKIEČIAMS

Cleveland, Ohio gyvena vilkaviškiečiai, nori pagerbti Vilkaiviškio miesto 320 metų įkūrimo sukaktį ir paminėti 60-metį nuo pirmosios Vilkaiviškio gimnazijos abiturientų laidos, kviečia Darbo Dienos savaitgalį Vilkaiviškio gimnaziją lankiusių suvažiavimą, 1985 m. rugpjūčio 31. Apie dalyvavimą prašome pranešti iki liepos 31. Norinčius dalyvauti, prašome būtinai pažymėti, kiek asmenų atvyksta. Rengėjai turi žinoti dalyvių skaičių, nes surišti su finansine atskaitomybe, patalpomis, programa ir vaišėmis.

Registruokitės, pranešdami, dr. Vytautas Maurutis, 4850 Briedlehurst Trail, Kirtland, Ohio 44026, tel.: 216-256-1383; Balys Auginas, 4972 Hartley Drive, Lyndhurst, Ohio, 44124, tel.: 216-291-0839.

Santaros Šviesos Federacijos 32-asis suvažiavimas įvyks rugsėjo 5-8 Tabor Farm, Sodus, Mich.

Istorinė Aušros Vartų parapija New Yorke šiais metais lapkričio 17 minės 80 m. sukaktį.

IŠ AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBOS VEIKLOS

1988 m. gegužės 5 d. Amerikos Lietuvių Tarybos atstovas Washingtono dr. J. Genys kartu su latvių ir estų Jungtinio komiteto atstovais buvo pakviesti į Baltųjų Rūmų Saugumo Tarybos įstaigą, kurioje buvo svarstomi klausimai Prezidentui R. Reagan išvykstančiam į Sovietų Sąjungą Maskvą.

Pabaltiečių delegacija Prezidentui įteikė raštą ir pridėjo specialią informaciją apie 1987-1988 metų įvykius Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje. Taip pat buvo Prezidentui įteiktas sąrašas estų, latvių ir lietuvių disidentų, kuriuos prašoma išlaisvinti imigracijai į JAV.

Diskutuotos galimybės, kad Prezidentas Maskvoje susitiktu su lietuvių, latvių ir estų žymiausiais disidentais. Šia proga buvo minėta, kad Baltųjų Rūmų pareigūnai reiškia labai didelę pagarbą Nijolei Sadūnaitei. Taip pat buvo keltas pasiūlymas, kad Amerikos delegacijoje dalyvautų ir pabaltiečių atstovai.

Delegacijoje dalyvavo dr. J. Genys, G. Palubinskaitė, M. Rikken ir Z. Arums. Ryšiai su Saugumo Taryba bus tęsiami ateityje.

New Jersey septintas etnis metinis festivalis įvyks rugsėjo 7-8 Liberty State Parke, Jersey City, N. J. Įvairių tautybių atstovai kviečiami dalyvauti su tautinėmis meninėmis programomis ir maisto bei rankdarbių kioskais. Aplikacijos formų kreiptis: Office of Ethnic Affairs, Department of State, CN 300, State House, Trenton, N. J. 08625. Telefonas 609 984-7145.

O. Bačkienė, Lietuvos diplomatinio šefo dr. S. A. Bačkio žmona, The International Service Committee kvietimu birželio 13 dalyvavo Raudono Kryžiaus premijoms įteikti Šveicarijos ambasadoje ceremonijoje. Taip pat dalyvavo Raudonojo Kryžiaus darbuotojos ir ambasadorienės.

PRIMINĖ LIETUVOS VAIKŲ TRAGEDIJA

Ryšium su baisiu moksleivio nužudymu Winnetka, Ill. mokykloje, prel. J. Prunskis, dirbęs ALTO informacijoje, parašė "Chicago Tribune", laišką, kad tas įvykis lietuviams, latviams, estams, ukrainams primena kaip okupantai bolševikai išvežė daug mažų vaikų į Sibirą, kur juos nužudė badu ir šalčiu.

PAGAN PRAYERS

Of 364 fragments of pagan Lithuanian prayers, one can discover that such invocations, expressions of gratitude and appeals were directed to 27 specific deities. By listing how many prayers were directed to what gods, one can conclude about the popularity and importance of these gods. The sun goddess Saulė has the most prayers (63 to the sun and 11 for clear skies or a total of 74). She is followed by the goddess of domestic fire Gabija — 71. Other deities in descending order are: Mėnulis (The Moon) — 67, Žalčiai (serpent messengers of the gods) 27, Lytuvonis (the rain god) 23. Planting or earth prayers are offered to several beings: sėja or sowing — 23, Žemynėlė — 16, Žemėpatis — 1, Žemininkas — 1, Lada — 2.

Five prayers are offered directly to spring, while two spring deities Gavėnas and Vaižgantas receive 2 to the protectress of souls Veliuona.

Although he is considered to be the chief Baltic deity, Perkūnas (the thunder god) elicits only 19 prayers.

There are 4 prayers for the morning dew, 3 are addressed to the forest god Miškinis. For the health of the bride there are 2. The bee gods have three. Bangpūtys (the sea god), Gabjaujis (domestic fire god), Ganiklis (pasture god) and Laumės Juosta (the rainbow) each have one prayer.

AMB

KARDINOLAS VINCENTAS SLADKEVIČIUS

Gegužės 29 d. pranešta, jog Popiežius paskyrė 25 naujus kardinolus, jų tarpe ir pirmąjį lietuvi — Kaišiadorių vyskupą Vincentą Sladkevičių.

Po karo šis vyskupas ilgą laiką negavo okupacinės valdžios leidimo eiti vyskupo pareigų, 23-jus metus buvo niekur nepaskirtas. 1982 metais paskirtas Kaišiadorių vyskupijos apaštališkuoju administratoriumi. Neseniai kartu su kitais Lietuvos vyskupais jis buvo pavykęs į Vatikaną, kur ir buvo paskirtas Lietuvos vyskupų konferencijos pirmininku vietoje nesveikuočio arkivyskupo L. Pošilionio.

Dabartinį kardinolą V. Sladkevičių teko sutikti praėjusią vasarą Kernavėje įvykusiame Lietuvos krikščionybės 600 metų minėjime, kur jis vadovavo iškilmėms. Ten jis skaitė maldas einant Kryžiaus keliu Kernavės bažnyčios šventoriuje ir atliko kitas apeigas. Pasirodė kaip labai kuklus ir religijai atsidavęs dvasiškis. Del tokio savo būdo tikinčiųjų jis labai mėgstamės, dabar užsitarnavo didžiausio įvertinimo. [eš]

OPERA APIE PIRČIUPI

Muz. Darius Lapinskas yra vienas didesniųjų muzikos entuziastų Chicagoje, nors lietuvių tarpe jis dabar nedaug reiškiasi. Jis turi įsteigęs "New Opera Company", kuri kasmet pastato jo trumpą operą ir dar bent pora kitų operų, kurias Lapinskas režisuoja ir diriguoja.

Gegužės 14-15 ir 21-22 vyko šios kompanijos pastatymai — viso 4. Lietuviams, aišku, buvo įdomiausia komp. Lapinsko opera, kuri vadinosi vokišku "Ein Theaterdtueck" ir lietuvių Pirčiupio tragedija. Tai modernišką kūtinys (kaip ir visos Lapinsko operos), kurioje buvo poeto Bradūno poezijos, o taip pat dainuojama, kalbama. Gaila, kad opera, o taip pat ir kitos nesutraukė daug publikos, nors viena jų susilaukė neblogų amerikiečių spaudos įvertinimo.

Operose daugumoje pasirodė amerikiečiai, nors buvo ir lietuvių, iš kurių išsiskyrė Laima Rastenytė ir Laima Šulaitytė-Day. Pianinu palydėjo muz. Margidas Motekaitis, o orkestre grojo Herkulis Strolia. [eš]

Ekskursiniame laive "Fairse", gegužės 7-21 d. plaukusiame į Meksiką, keliavo nemaža žydų grupė. Jie gegužės 13 ir 20 d. savo maldas susirinkimuose, susitiko tame laive keliavusį ALTO informacijų direktorių prel. J. Prunskį pokalbyje palietė ir apie žydų padėtį ir jų holecaustą Lietuvoje.

VILNIAUS JAUNIMO TEATRAS NEW YORKE

Vilniaus Jaunimo teatras pakeliui į Houstoną stabtelėjo New Yorke ir gegužės 3 d. Kultūros Židiny atliko programą, kurią sudarė dainos, lietuvių rašytojų, poetų monologai, deklamacijos ištraukos. Iš jų dramų, komiški kaimo gyvenimo įvykiai.

Teatras atvyko į Antrąjį Chicago tarptautinį teatro festivalį kaip kultūrinių mainų su Sovietų Sąjunga dalyvis. Jam buvo lemta atstovauti S.S. tarptautiniame forume. Tokią laimę ir garbę Vilniaus jaunimo teatras pelnė vaidybinio-scenos meno aukšta kokybe. Tai įvertino Amerikos rašytojai lankęsi S.S. ir Vilniuje. Jie rado lietuvių Jaunimo teatrą iškiliausiu Sovietų Sąjungoje.

Atvykusį į Ameriką lietuvių jaunimo teatrą pakvietė ir Houston Alley teatras. Jis yra vienas stipriausių ne Brodvajaus Amerikos teatrų, kai išgarsėjusiai Broadway teatrui pradėjo prarasti savo trauką ir vertę. Houston Alley teatras pristatė Vilniaus jaunimo kaip Lietuvos valstybinį teatrą.

Vilniečių Kultūros Židinio auditorijai pristatė Romas Kezys, šaukiant juos pasveikines salės scenoje. Pilnutėlė didžioji Židinio salė audringai reagavo ilgais plojimais, sustojusių ovacijom.

Programos atlikimas auditorijos buvo priimtas karštai ir audringai. Dar pradžioje buvo sugiedotas lietuvių Tautos Himnas ir pabaigoj Lietuva Brangi.

Vilniečiai aerodrome (aerouoste) sutiko viso to įvykio organizacinis komitetas, vadovaujamas Audronės Misiūnienės ir Arūno Čiubarkio. Arūnui išvykus su Nekrošium ir Dalia Tamulevičiute į Houston, viską tvarkė ir pravedė Audronė.

Gegužės 4, prieš išlydint vilniečius į Houstoną, jie dar buvo nuvesti į Broadway teatrą, ir po spektaklio limuziniais nuvežti į Kennedy skrydžiui į Houston, Texas.

Iš Houstono gegužės 22 d. jie atvyko į Chicago.

Vilniečiai atvežė du spektaklius — A. Čechovo "Dėdė Vanią" ir "Pirosmani, Pirosmani".

Jonas K.

NORINTIEMS NERŪKYTI

Kas nori nustot rūkyti, Vakarų Vokietijos žurnalas Bunte iliustrirte pataria pasirinkti "neskanias" cigaretes, kuriose mažai nikotino, kasdien pirmąją cigaretę surūkyti vis vėliau ir vėliau; nerūkyti iki pusryčių; atsisakyti, kai vaišina cigaretę; pirkti naują cigarečių pakelį tik tuomet, kai senajame nebeliks nė vienos cigaretės; čiulpti pastiles, kurios kartu su dūmais burnoje sukelia nemalonų pojūtį.

Tėvynė, 1988 m. birželio-June mėn.

SLA PILDOMOSIOS TARYBOS METINIO SUVAŽIAVIMO

įvykusio

1988 m. vasario 27 - 29 d.d.

307 W. 30th St.
New York, NY 10001

PROTOKOLAS

PIRMOJI SESIJA

1. SLA Pildomosios Tarybos metinį suvažiavimą prezidentas P.P. Dargis atidarė 1988 m. vasario 27 dieną 2 val. po pietų SLA Centro patalpose 307 W. 30th St., New York, NY 10001.
2. SLA Prezidentas P.P. Dargis paprašė sekretorę G. Meiliūnas atlikti vardošaukį. Suvažiavimo pirmojoje sesijoje dalyvauja:

Prezidentas..... Paul P. Dargis
Viceprezidentas..... Alexander Chaplik
Sekretorė..... Genevieve Meiliūnas
Iždo Globėja..... Josephine Miller
Iždo Globėjas..... Paul J. Šukis
Daktaras Kvotėjas.... Vytautas P. Dargis, MD ir
SLA Įstatų Komisijos narys-Algirdas Budreckis

SLA Iždininkė Christine Austin dėl motinos mirties suvažiavime negalėjo dalyvauti.

3. Sekretorė G. Meiliūnas pateikė darbotvarkę, kurią suvažiavimas visais balsais priėmė, tuo supratimu, kad reikalui esant darbotvarkę gali būti papildyta.
4. Sekretorė G. Meiliūnas perskaito pereito Pildomosios Tarybos suvažiavimo, įvykusio 1987 m. rugsėjo 25 - 27 dienomis, SLA Centro patalpose, 307 W. 30th St., New York, NY 10001, protokolą.
Paul J. Šukiui įnešus, Josephine Miller parėmus, protokolas vienbalsiai priimtas.
5. Prezidentas P.P. Dargis posėdžiui pirmininkauti kviečia viceprezidentą A. Chapliką, kad savo raportą galėtų pateikti pats prezidentas.

6. SLA PREZIDENTO PAUL P. DARGIS RAPORTAS

Mano, kaip prezidento, šis Raportas apima laikotarpį nuo 1987 metų rugsėjo 25 dienos įvykusio Pildomosios Tarybos Suvažiavimo iki šio Suvažiavimo.

Šis Pildomosios Tarybos Suvažiavimas yra metinis. Šiame Suvažiavime man Sekretorei ir Iždininkei teks pasirašyti po metiniais SLA Raportais, kuriuos siunčiame kiekvienai Valstijai, kurioje SLA daro biznį.

Peržiūrėję Aktuaro paruoštuosius Raportus patyrėme, jog SLA Finansinis stovis yra geras.

SLA turto patikrinimas

Kas keturi metai vyksta Fraternalių organizacijų turto patikrinimas –egzaminacija, kurią atlieka Pensilvanijos Insurance Departamento Egzaminieriai. Tokia SLA turto egzaminacija prasidėjo praėjusių metų pabaigoje ir yra baigiama š/m vasario mėnesyje. Tuo reikalu platesnį pranešimą padarys SLA Sekretorė G. Meiliūnas.

Šia proga, noriu pažymėti, jog vėliausiu laiku, laiks nuo laiko, lankosi ir JAV Internal Revenue Įstaigos pareigūnai. Jų tikslas patikrinti, ar Fraternalių Organizacijų veikla pateisina turėjamą "EXEMPTION OF NOT PAYING INCOME TAXES" –atleidimo nuo PAJAMŲ MOKESČIŲ-TAXES mokėjimo. Malonu pranešti, kad egzaminierius pareiškė pasitenkinimą, kad SUSIVIENIJIMAS atlieka savo fraternalinę veiklą ir kad SLA knygos vedamos tiksliai ir labai aiškiai. Čia reikia kredito duoti ponai G. Meiliūnienei už pavyzdį atliekamą knygvedybą.

Štai ką mums raštu vėliau INTERNAL REVENUE SERVICE pranešė: "WE ARE PLEASED TO TELL YOU THAT AS A RESULT OF OUR EXAMINATION FOR THE ABOVE PERIOD WE WILL CONTINUE TO RECOGNIZE YOUR ORGANIZATION AS TAX-EXEMPT"...

Duodamas savo šiam Suvažiavimui Raportą, noriu priminti, jog man kaip pirmininkui tenka įsigilinti beveik į visą organizacijos veiklą. Vesti įvairių ir skaitlingą susirašinėjamą SLA reikalais. Tenka posėdžiauti su Aktuaru, tartis su fraternalių organizacijų vadovais. Nemažai buvo ir tokių darbų, kurie informaciniu požiūriu Susivienijimui buvo reikalingi, ir juos reikėjo atlikti, ne tik laiku, bet tvarkingai.

Pasitarimai SLA Centre New Yorke

1987 metais gruodžio-December 16 d., New York, N.Y. SLA Centre posėdžiau su SLA sekretore, Aktuaro Pavaduotoju J. Sabo ir taip pat su SLA pasamdytu advokatu Mr. Robert M. Korrigan, kuris atstovauja SLA ir stengiasi atgauti Susivienijimui padarytus nuostolius, statant šalia SLA namą, adresu 309 W. 30 Street, New York.

1988 m. Sausio-January 23 d, ir vėl turėjau vykti į New Yorką, kur sykiu su sekretore G. Meiliūnas, vicepirmininku Aleksandru Chapliku ir Įstatų Komisijos nariu Algirdu Budreckiu visais reikalais pasitarėme. Svarbiausias klausimas buvo išsiaiškinimas dėl praėjusio SLA Seimo padarytų nutarimų, kurie liečia senesnių narių atleidimą nuo mokėjimo duoklių-mokesčių į esamuosius SLA Fondus. Sykiu buvo paruoštos rezoliucijos ir informacinė medžiaga, reikalinga nariams ir spaudai.

Čia malonu, pažymėti, jog taip pat pasitarėme su "Tėvynės" redakcinės Komisijos nariu Jonu Valaičiu, SLA organo "Tėvynės" reikalais.

Šia proga, noriu pažymėti, jog praėjusių metų spalio-October mėnesyje negalėjau dalyvauti metiniame Amerikos Lietuvių Tarybos Suvažiavime, Chicagoje, tačiau, Susivienijimą labai gerai atstovavo vicepirmininkas Alexander Chaplikas ir Iždininkė Christine Austin. Christine Austin mane, ALTO Valdybos Posėdžiuose pavaduoja, kai aš į juos negaliu nuvykti.

Tėvynė, 1988 m. birželio-June mėn.

Štai gautas pakvietimas iš Amerikos Lietuvių Tarybos

Didž. Gerb. Povilui Dargiui,
SLA prezidentui,
2040 Spring Hill Road
Pittsburgh, PA 15243

1988 m. vasario mėn 9 d.

Malonu pranešti, kad šiais metais Lietuvos Nepriklausomybės Atstatymo 70 metų sukakties minėjimas JAV Atstovų Rūmuose įvyks vasario 16 dieną, antradienį, 12:00 val. dienos metu. Minėjimą praves kongr. Frank Annunzio. Invokaciją sukalbės vysk. P. Baltakis.

Kviečiame Jus šiame minėjime dalyvauti kartu su ALTO delegacija. Prašome atvykti vasario 16d. 11:15 val. ryto į kongr. Frank Annunzio įstaigą, Rayburn House Office Building, Room 2303.

Kadangi minėjimo laikas kartais gali pasikeisti, prašome dieną prieš minėjimą skambinti į VLIKO įstaigą P.M. Samatienei tel. (202) 667-1980.

Grožvydas Lazauskas, pirm.

PS. Senate paminėjimas taip pat įvyks tą pačią dieną, bet valandos dar nežinome.

Taip pat gautas iš Washingtono Lietuvos Atstovybės toks pakvietimas:

LITHUANIAN LEGATION

WASHINGTON, D. C.

The Charge d'Affairs of Lithuania
and Mrs. Stasys Lozoraitis
request the honor of your company
at a reception

on Tuesday, February 16, 1988
at six-nine o'clock
2622 Sixteenth Street
RS.V.P.

Kalbant apie Amerikos Lietuvių Tarybą, noriu priminti, jog nuo pat ALTO įsikūrimo, joje dalyvauja Susivienijimo atstovai.

Minint Lietuvos Nepriklausomybės 70-ies metų sukaktį

Šiomet susilaukiame ypatingos sukakties: 70 metų, kai Lietuva buvo atstatyta kaip Nepriklausoma Valstybė. Tai įvyko 1918 metais vasario 16 dieną, kada visos patrijotinės lietuvių grupės Vilniuje paskelbė, kad Lietuva pradeda laisvą, nepriklausomą gyvenimą.

Šiandien Lietuva pavergta. Mūsų tėvų žemėje šeimininkauja svetimieji-rusai.

Kaip prieš 70 metų, taip ir dabar visos lietuvių grupės, įvairių pažiūrų lietuviai turime sustiprinti savo pastangas Lietuvai laisvinti, sykiu dirbant su Amerikos Lietuvių Taryba.

SANTYKIAI SU SLA PILDOMAJA TARYBA, KUOPOMIS IR NARIAIS

Malonu pažymėti, jog SLA kuopose nariai gražiai sugyvena, jų santykiai su Pildomąja Taryba geri.

SLA Pildomoji Taryba savo tarpe irgi gražiai sugyvena ir vieningai dirba, todėl man, kaip pirmininkui, tai sudaro ypatingą malonumą ir palengvina organizacijai vadovauti.

Prie gerų santykių palaikymo daug prisideda SLA Centre ir "Tėvynėje" dirbantieji, už visą tą aš jiems tariau nuoširdžią padėką.

Paul P. Dargis, SLA-prezidentas

Vytautui P. Dargiui įnešus, Paul P. Šukiui parėmus, prezidento raportas vienbalsiai priimtas, ir visi jo atliktieji darbai ir su tuo susijusios padarytos išlaidos ratifikuoti.

7. Prezidentas P.P. Dargis grįžta posėdžiui pirmininkauti ir kviečia Viceprezidentą A. Chapliką pateikti savo raportą.

8. SLA VICEPREZIDENTO ALEKSANDRO CHAPLIKO RAPORTAS

Visų pirma noriu Jus visus pasveikinti Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo 70 metų sukaktuvių ženklu! Tikiuos, kad ši svarbi sukaktis Jums davė tiek pat dvasinio įkvėpimo, kiek ir aš pats pajutau. Lai ta dvasia vyrauja mūsų sesijų sprendimuose, nes nuo mūsų nutarimų priklausys ir Susivienijimo tolimesnė pažanga.

Man džiugu konstatuoti, kad po sirguliavimo, kuris po metinio, t.y. 1987 m. rugsėjo 25-27 d. Pildomosios Tarybos Suvažiavimo mane slėgė, dabar atsigaivęs galėjau vėl įsijungti į veiklą.

Kaip tautos ir kultūros narys, dalyvavau Amerikos Lietuvių Tarybos 1987 m. suvažiavime, kuriame teko dar eiti išdo globėjo pareigas. Kaip visuomet, daugiausia laiko ir minčių skiriu SLA vėjus komisijos reikalams, palaikau glaudžius kontaktus su mūsų prezidentu narystės reikalais.

Dalyvavau ceremonijoje Massachusetts gubernatūroje 1988 m. sausio 15 d., kada vicegubernatorė Evelyn Murphy pasirašė proklamaciją, kuri paskelbė š.m. vasario 16 d. "Republic of Lithuania Day in Massachusetts." Vasario 16 d. dalyvavau Lietuvos trispalvės iškilimo ties Bostono rotuše iškilimėse. Tada ir kalbėjau. Vasario 21 d. buvau vienas iš Bostono Vasario 16 dienos minėjimo rengėjų.

1988 m. sausio 22-26 dienomis dalyvavau SLA vadovybės konferencijoje su SLA Prezidentu ir Sekretore New Yorke. Tuo metu mes svarstėme SLA namo remontų klausimą; SLA Jubiliejinio Seimo nutarimą atleisti 85 metų amžiaus narius mokesčių ir duoklių fondams; Tėvynės tolimesnį išleidimą spausdinimą ir kitus aktualius reikalus.

Massachusetts valstijos ribose pagelbsčiu kuopų finansų sekretoriams išrišti pomirtinių ir mokesčių klausimus. Kiek viena pasitaikusia proga iškeliau Susivienijimo svarbą Amerikos lietuvių tarpe.

Tikiuos, kad galėsiu darbingai prisidėti prie visų šio suvažiavimo svarstymų.

Aleksandras J. Chaplikas, SLA Viceprezidentas.

PROTOKOLAS

J. Miller įnešus, Dr. V.P. Dargiui parėmus, viceprezidento A. Chapliko raportas vienbalsiai priimtas.

9. Prezidentas P.P. Dargis posėdžiui pirminnkauti kviečia viceprezidentą A. Chapliką.
Viceprezidentas P.P. Dargis kviečia sekretorę G. Meiliūnas duoti savo raportą.

10. SLA SEKRETORĖS RAPORTAS.

Nuo pereinamojo Pildomosios Tarybos Metinio Suvažiavimo praėjo tik penki mėnesiai, bet per tą laiką teko atlikti daug skubių ir įtemptų darbų.

Pirmiausiai reikėjo vykdyti SLA Pildomosios Tarybos 1987 m. rugsėjo 25-27 d. suvažiavimo nutarimus.

Nutarimas #19. Atlyginta SLA Iždininkei Christine Austin už specialiai pasamdytą CPA atlikti "Bank Reconciliation" už 1986 metų liepos, rugpjūčio, rugsėjo ir spalio mėnesius, viso ... \$280.00

Taip pat išmokėta Benedict S. Jurėnas \$140.00 už gegužės ir birželio mėnesių (1986 metų) "Bank Reconciliation", kurios negalėjo atlikti jai susirgus Iždininke Euphrosine Mikužis.

SLA Pildomosios Tarybos 1986 m. liepos 4-5 d. Poseiminio Suvažiavimo **Nutarimu #27-tu** ir SLA Pildomosios Tarybos 1987 m. rugsėjo 25-27 d. Suvažiavimo **Nutarimu #30-tu**, SLA sekretorei Genevieve Meiliūnas pavedama vykdyti 62-rąjį Šimtmetinio Seimo **Nutarimą #52-rą**, pagal kurį "SLA nariai, sulaukę 85 metų ir senesnio amžiaus", atlaidžiami nuo tolimesnio apdraudų mokesčių ir duoklių mokėjimo.

Šį darbą reikėjo iš anksto suplanuoti ir užvesti tinkamas atskaitomybės knygas, kad jas, reikalui esant, būtų galima pateikti egzaminieriams.

Dauguma Susivienijimo narių savo duokles sumoka pradžioje metų. Pradedant 1987 m. spalio mėnesiu reikėjo pradėti apskaičiavimus, kiek nariai sulaukę 85 metų ir daugiau, permokėjo ir jiems permokėtuosius mokesčius grąžinti. Taip pat pranešti tiems nariams, kurie nepilnai apmokėjo savo mokesčius, kad jie papildomai sumokėtų.

Paaiškėjo, kad gale metų (12-31-1987 m.) iš Susivienijimo Iždo buvo reikalinga sumokėti – Apdraudos mokesčių

(Mortuary Fund).....\$4,373.54
ir Ligoje Pašalpos mokesčių (Disability).....\$526.80

Šį nemažą darbą (laiškų rašymą ir visą atskaitomybę) atliko Liucija Sperauskienė už atskirą atlyginimą.

Nutarimas #31 – Išmokėta vienkartinė stipendinė parama sekantiems SLA nariams: Todd A. Leeson, 353 Kuopa, Christine A. Arbor, 299 Kuopa, Carol H. Arbor, 299 Kuopa, ir Vytas Palionis, 376 Kuopa, po \$500 kiekvienam, viso \$2,000.00.

Nutarimas #34 – Išmokėtos 43 Kuopos narių Cert. #47587, 59405, 72198, 74217, 72227 pomirtinės.

Nutarimas #36 – Uždaryta SLA Dividendų sąskaita #2-2777-994 Mellon Bank (East), Philadelphia, PA ir sąskaitoje likę \$5,440.59. 1988 m. sausio mėnesį buvo perkelti į SLA Checking Account #2-53-98 Mortuary Fund tame pačiame Mellon Bank (East), Philadelphia, PA., į SLA Fraternalinį Fondą.

Nutarimas #37 – 1987 m. lapkričio 1 dieną išmokėta \$100.00. "South Boston Lithuanian Citizen's Association" už SLA skelbimą Banketo programos knygelėje.

Nutarimas #38 – Už specialius darbus, ruošiant 1986 metų Metinius Raportus sekretorei G. Meiliūnas išmokėta \$750.00.

Nutarimas #24 – Dar laikraščiai "Vienybei" neišmokėta. Bus išmokėta tada, kai "Vienybe" suruoš savo 100 Metų Sukakties minėjimą.

Po poros metų pertraukos, Bruce & Bruce Co. Consulting Actuaries, John Sabo nuo 1986 metų vėl pradėjo ruošti mūsų Metinius Raportus.

1987 m. gruodžio 14 d., John Sabo atvykus į Centrą, pasitarėme: peržiūrėjome Atskaitomybės Knygas ir Statistinius duomenis, jam reikalingus ruošiant 1987 metų Metinius Raportus.

1987 m. gruodžio 15 d., atvykus į Centrą SLA Prezidentui P.P. Dargiui turėjome pasitarimą kartu su aktuaru John Sabo, aptarėme naujų lentelių (1980 CSO Mortality Table) ir naujų Planų (Single Payment Life Plan) įvedimą.

1987 m. gruodžio 14 dieną į SLA Centrą atvyko Pennsylvania Insurance Departamento egzaminierė Mrs. C. Carolyn Kuntz

Paskutinė 3 metų (už 1980, 1981, ir 1982 metus) egzaminacija buvo atlikta nuo 1983 m. balandžio 4 dienos iki gegužės 13 dienos.

Pagal naujas taisykles egzaminacija turi būti atlikta už 4 metus t.y. už 1983, 1984, 1985 ir 1986.

Savo darbą egzaminierė C. C. Kuntz užbaigė 1988 m. vasario 11 dieną.

Iš Pennsylvania Insurance Departamento oficialų egzaminacijos raportą gausime vėliau.

Pennsylvania Insurance Departmentui už darbą nuo 12-14-87 iki 1-29-88 išmokėta \$7,705.02.

Man malonu pranešti, kad Mrs. C. C. Kuntz buvo patenkinta, nes visi jai reikalingi dokumentai ir paaiškinimai buvo jai nedelsiant pateikti.

1988 m. sausio 24 dieną į Centrą atvyko SLA prezidentas P. P. Dargis, viceprezidentas Alexander Chaplikas ir Įstatų Komisijos narys Algirdas Budreckis.

Turėjome peržiūrėti SLA 62-rojo Jubiliejinio Seimo nutarimus, taip pat posėdžiavome su Tėvynės Redakcinės Komsijos nariu Jonu Valaičiu ir tarėmes įvairiais Tėvynės išleidimą liečiančiais reikalais.

Jau pereiname Pildomosios Tarybos posėdyje minėjau, kad New Yorko Insurance Departmentas reikalauja, kad Finansinė, metinė SLA apyskaita būtų paruošta Certified Public Accountanto.

Gruodžio mėnesį parašėme New Yorko Apdraudos Departmentui prašymą, kad Insurance Departmentas už 1987 m. nereikalautų CPA raporto. Atsakymo dar negavome, bet tikimės jį gauti, nes panašus prašymas Insurance Departmento ... buvo patenkintas už 1985 ir 1986 metais.

Panašų reikalavimą, kad SLA metinis Finansinis Raportas būtų paruoštas CPA gavome ir iš Maryland Department of Licensing & Regulation, Insurance Division. CPA paruoštą raportą reikalauja pristatyti iki 1988 m. birželio 30 dienos. Marylande turime tik vieną 64-tąją kuopą, kuri turi tik apie 40 narių, todėl tikimės, kad taip pat gausime tokį pat "exemption".

1988 m. vasario 25 dieną gavome atspausdintus Metinius Raportus.

Vasario 28 dieną, atvykus SLA prezidentui P. P. Dargiui ir viceprezidentui A. Chaplikui, raportus peržiūrėjome ir pasirašėme. Christine Austin, SLA Iždininkė, dėl motinos mirties, negalėjo atvykti, jos vietoje raportus pasirašė viceprezidentas A. Chaplikas.

Per šį laikotarpį su prezidentu P. P. Dargiu turėjome daug rūpesčių dėl vis dar negauto atlyginimo už padarytą Susivienijimo namui žalą.

1987 m. gruodžio 28 dieną iš "Benabi Realty Co." atvyko savininkų atstovai patikrinti SLA namui padarytus nuostolius ir atliktus pataisymus. Šiame patikrinime dalyvavo advokatas R. M. Kerrigan, Architektas Edas Babušis ir specialus matininkas iš Earl B. Lovell—S. P. Belcher Inc., kuris patikrino kiek giliai gretimo namo rūšys buvo iškastas "depth Survey" prie mūsų namo.

Dalyvavau ir atstovavau Susivienijimą sekančiuose parengimuose:

1987 m. spalio 8-9 d., SLA prezidento P. P. Dargio pavedimu, atstovavau Susivienijimą Lietuvių Amerikoje N. J. Fraternal Convention, įvykusioje Atlantic City, N.J.

1987 m. spalio 17 d. dalyvavau Lietuvių Moterų Klubų Federacijos 40 metų įkūrimo sukaktyje, Kultūros Židinio patalpose, Brooklyn, N.Y.

1987 m. spalio 18 d. dalyvavau New Yorko 100 BALFSkyriaus-Madų parodoje, Kultūros Židinyje, Brooklyn, N.Y.

1987 m. lapkričio 1 dieną SLA 126-tosios Kuopos (Centrinės) Metiniame Susirinkime. Jau per daugelį metų esu tos kuopos pirmininkė. Buvo renkama nauja valdyba, pasitarėme kaip pagyvinti kuopos veiklą, kaip jai gauti naujų narių.

1987 m. lapkričio 7 dieną **Laisvės Žiburio Radio** Koncerte, Richmond Hill High School patalpose. (Programą atliko "Čiurlionio Ansamblis" iš Cleveland, Ohio.)

1987 m. lapkričio 8 d. Susivienijimą atstovavau Lietuvos Krikšto 600 metų Jubiliejinės Iškilmės Šv. Patriko Katedroje ir priėmime Hotel International, 48 St., E. of 5th Ave., New York, N.Y.

1987 m. lapkričio 22 dieną dalyvavau Lietuvos Kariuomenės Minėjime, Brooklyn, N.Y., Minėjimą suruošė ramovėnai, birutietės ir šauliai.

1987 m. gruodžio 13 dieną SLA 99-osios Moterų Kuopos tradicinėje Kalėdų Eglutėje, SLA Centro patalpose.

1987 m. gruodžio 19 dieną, Skautų Kūčiose, Kultūros Židinyje, Brooklyn, N.Y.

1988 m. sausio 31 dieną Baltic Women's Council Estonian Delegation suruoštoje "Captive Nations Programs," Estonia House, 243 E. 34th St., New York City.

1988 m. vasario 16 dieną Susivienijimą atstovavau Lietuvos Generalinio Konsulo Aniceto Simučio Lietuvos Nepriklausomybės Vasario 16-osios Priėmime Hotel International, N.Y.

1988 m. vasario 21 dieną Amerikos Lietuvių Tarybos New Yorke suruoštame **Lietuvos Valstybės Nepriklausomybės Atstatymo 70 Metų Sukakties** ir **737 Metų Lietuvos Gyvavimo Minėjime**, Kultūros Židinyje, Brooklyne.

1987 METŲ SLA FINANSINIS STOVIS

ASSETS

1. Bonds	\$3,138,806
2. Short Term Investments	27,000
3. Real Estate	159,824
4. Certificate Loans	9,365
5. Cash on hand and deposit	217,706
6. Premiums collected not yet remitted to Home Office	1,095
7. Investment income due and accrued	55,479
Total...	\$3,609,277

LIABILITY

1. Reserve for life certificates	\$1,776,569
2. Reserve for Disability Insurance	63,000
3. Life Certificate claims	69,586
4. Disability claims	205
5. Refund (Dividends) payable	15,000
6. Premiums received in advance	31,991
7. Lodge Secretary's Commission	5,950
8. General expenses due, taxes, fees, etc.	6,196
9. Fraternal Fund	38,063
10. Security Valuation Reserves	25,010
11. Unclaimed Refund (Dividends)	5,440
12. Reserve for LAA Convention	25,000
13. Unassigned Funds	1,547,265
Total...	\$3,609,277

Susivienijimo bendras turtas 1987 m. . \$3,609,277
Perviršis (surplus) 1987 m. buvo \$1,547,265

SLA Pajėgumas (Solvency)— 1987 m. yra 174.04%
1986 m. buv 170.95%

Narių Stovis 1987 metais: Kuopų-176, Narių-4,523, Apdraudos suma \$3,451,519

Tėvynė, 1988 m. birželio-June mėn.

PROTOKOLAS

INCOME

From January 1 to December 31, 1987

INVESTMENT INCOME:

Bond Interest	\$228,170.75
Certificate Loan Interest	486.00
Interest on Bank deposit	2,095.19
Interest on Trust for Short Term Federal Securities	1,587.61
	<u>\$232,339.55</u>

MISCELLANEOUS INCOME:

Membership Dues	\$ 86,107.62
Sundries, Widows & Orphans Fund, Donations, etc.	* 4,315.89
*Incl. Home Improvement Reimbursement, \$2,500.00	\$ 90,423.51
Total Income	<u>\$322,763.06</u>

DISBURSEMENTS

From January 1 to December 31, 1987

Death Benefits	\$ 69,988.00
Matured Endowments	9,603.00
Cash Surrender	12,908.35
Disability Benefits	1,120.89
Salaries to Officers and Employees	84,327.32
Salaries to Official Publication Employees	3,138.30
Salaries to Real Estate Employees	1,320.00
Social Security, Taxes, Unemployment	8,774.54
Supreme & Lodge Bonds, Workmen's Compensation	939.22
Official Publication "Tėvynė"	8,753.20
Real Estate Taxes	8,230.20
Real Estate Insurance and Miscellaneous Expenses	* 120,776.01
Rent	1,150.00
Fraternal Expenses	3,773.03
Fraternal Sundries Expenses	323.73
Travel and Expenses	7,482.48
Actuary's and Notary's Fees	14,708.83
Legal Fees	900.00
Commission to Organizers	2,622.03
Commission to Lodge Secretaries	8,793.41
Postage and Telephone	6,798.58
Printing and Stationery	4,489.37
Office Maintenance and Sundries	3,346.87
Investment Expenses	9,503.35
State Insurance Department's Fee	1,570.00
Pensions to Employees	6,519.48
Fraternal Development Allowance	330.07
Returned Dues	4,711.04
Convention Expenses	-0-
Furniture-Equipment	735.00
*Including Home Improvement, \$107,220.34	
Total Disbursements	<u>\$407,636.30</u>

INVESTMENTS

INCOME: Matured or Called Bonds	\$ 75,060.50
INVESTED: Purchased United States Treasury Notes	-0-

Genevieve Meiliūnas
SLA Sekretorė

Dr. Vytautui P. Dargiui įnešus, Povilui P. Dargiui paremus, sekretorės raportas vienbalsiai priimtas ir visi jos darbai bei padarytos išlaidos ratifikuoti.

Negalėdama posėdyje dalyvauti SLA Iždininkė savo raportą atsiuntė paštu. Seka

11. SLA IŽDININKĖS CHRISTINE AUSTIN RAPORTAS

Sis raportas Pildomajai Tarybai ir nariams apima piniginę eigą ir piniginių stovį nuo 1987 m. sausio 1 d. iki gruodžio 31.

Iždininkė yra taip pat išipareigojusi su investmentais ir jų eiga. Nenorint pasikartoti, šio raporto dalis bus smulkiai pateikta Investmentų Komisijos raporte, o iždininkė pateiks tik bendrą finansinę eigą.

Kiekvieną mėnesį iždininkė paruošia bankinių sąskaitų balansus ofisui (Bank Cash Reconciliation Report) ir sutikrina su Centro sekretorės bėgamaisiais balansais. Ji taip pat peržiūri įplaukas ir išmokėjimus, pasirašo čekius ir pakvitavimus, ir persiunčia finansų sekretoriams ir tiems, kuriems Centro sekretorė nurodo. Ji pakvituoja ir peržiūri įplaukas, priima ir kas mėnesį patikrina bonų procentų sąskaitas.

Tėvynė, 1988 m. birželio-June mėn.

Iždininkė bankinių raportų dalį ir bonų įplaukų dalį pateikia Centrai ir šios sąskaitos naudojamos, sudarant metinį raportą valstijoms, ir jos taip pat bus sekretorės raporte; neradau prasmės šias skaitlines šiame raporte smulkiai išdėstyti, nes skaitlinės yra tos pačios:

SEKA IŽDININKĖS RAPORTAS SANTRAUKOS FORMOJE:

Paskirstymas

BONAI 1987 m. gruodžio 31 d.

Bonai	Par Value	Gauta nuosimčių
Valdžios	\$1,648,000.00	\$141,308.92
Valstijų	1,246,000.00	66,121.31
West Virginia Turnpike	50,000.00	2,062.50
Transportacijos (RR)	125,000.00	9,911.50
Komercijos	85,000.00	6,470.02
Viso: /12/31/88	\$3,154,000.00	\$225,874.00
Subrendo bonai 1987 m.	\$ 75,000.00	\$ 2,296.50
	VISO:	\$228,170.75

Money Market Account, Pa. ...\$31,852.40 Int. rec'd. \$1,671.29 (1987 m.)

1987 BANK CASH RECONCILIATION REPORT

TREASURER'S REPORT

CASH BALANCE— January 1, 1987	\$223,875.68
RECEIPTS— January - December 1987	
MORTUARY FUND	\$381,224.24
DISABILITY FUND	\$ 15,358.03 \$396,582.27
DISBURSEMENTS— January - December 1987	
MORTUARY FUND	\$406,048.82
DISABILITY FUND	\$ 1,499.99 \$407,548.81 -10,966.54
CASH BALANCE	\$212,909.14
LESS CHARGES AGAINST DIVIDEND ACCOUNT 1987 ..	-55.54
CASH BALANCE December 31, 1987	<u>\$212,853.60</u>

IN MELLON BANK (East) N.A., PHILADELPHIA, PA

	Balance per Bank 12/31/87	Deposits in Transit	Checks Outstanding	Balance per Treasurer's Report 12/31/87
MORTUARY FUND	\$154,647.12	\$15,840.54	\$7,316.07	\$163,171.59
DISABILITY FUND	\$ 10,445.72	68.10	272.40	10,241.42
	<u>\$165,092.84</u>	<u>\$15,908.64</u>	<u>\$7,588.47</u>	<u>\$173,413.01</u>

PETTY CASH— NEW YORK OFFICE

CHEMICAL BANK, New York, NY

MONEY MARKET ACCOUNT #8-654-444

MELLON BANK (East) N.A., PHILADELPHIA, PA

BALANCE December 31, 1987

MELLON BANK, PITTSBURGH, PA

U.S. GOVERNMENT Trust for Federal Securities

DIVIDEND ACCOUNT— MELLON BANK (East), N.A. Philadelphia, PA

BALANCE December 31, 1987

CASH BALANCE December 31, 1987

Motinos liga ir staigi mirtis atėmė man laiką plačiau informuoti.

Jus gerbianti Christine Austin, SLA Iždininkė

G. Meiliūnas įnešus, P. P. Dargiui parėmus, iždininkės C. Austin atsiųstas raportas vienbalsiai priimtas, ir jos darbai ratifikuoti. Vice-prezidentas A. Chaplikas kviečia Iždo Globėjus išduoti savo raportą.

12. SLA IŽDO GLOBĖJŲ JOSEPHINE MILLER IR PAUL ŠUKIO RAPORTAS

Pagal SLA Konstituciją iždo globėjai privalo patikrinti organizacijos veiklą, turto apyvartą ir bendrą padėtį.

Pranešami, kad ši kartą tikrinome iždininkės knygas ir dokumentus — t.y. pajamas ir išlaidas. Kadangi iždininkė Christine Austin orderiu nebuvo prisiuntusi į Centrą, ši kartą to darbo negalėjome atlikti. Iždininkė Christine Austin negalėjo dalyvauti metiniame SLA Pild. Tarybos suvažiavime, dėl iždininkės motinos mirties. Orderius peržiūrėsim ir patikrinsim vėliau. Kaip visuomet, radom viską geram stovy. Visi darbai sklandžiai eina.

Josephine Miller, Iždo Globėja

Paul Šukis, Iždo Globėjas

PROTOKOLAS

Dr. Vytautui P. Dargiui įnešus, G. Meiliūnas parėmus Iždo Globėjų raportas vienbalsiai priimtas.

Viceprezidentas A. Chaplikas kviečia SLA Doktorą Kvotėją duoti savo raportą.

13. SLA DAKTARO KVOTĖJO VYTAUTO P. DARGIO RAPORTAS

Mielasis SLA Prezidente, Generaline Sekretore ir visi Pildomosios Tarybos Nariai:

Patiekdamas šį savo veiklos raportą, turiu pabrėžti, kad savo veikloje kalnų nenuverčiau, bet stipriai sekiau ir dalyvavau SLA sveikatos reikaluose, kad Susivienijimo narių sveikatos stovis būtų tinkamoje aukštumoje. Vidutinis mirtingumo narių lygis vis tebekyla aukštyne dėl geros sveikatos priežiūros.

Palaikau ryšius su SLA Sveikatos Komisija ir aktyviai dalyvauju visose vietinių Susivienijimo kuopų reikaluose. Kadangi dabartiniai apdraudimo vajai nereikalauja narių sveikatos tikrinimo reikalingumo, tai tiesioginių sveikatos tikrinimo funkcijų man net tenka atlikti nes SLA pavienių narių gydytojais savo kasdienes pareigas gerai atlieka.

Bandau, kiek sąlygos leidžia, rašyti patariamuosius medicininio populiarumo straipsnius "Tėvynėje". Dalyvavau ir duodu medicininis patarimus savo ir kitų vietinių SLA kuopų nariams.

Turiu ypatingai padėkoti SLA Prezidentui Povilui P. Dargiui už paramą ir mano darbe patarimus ir taip pat nuoširdžiai padėkoju mūsų Generalinei sekretorei poniai G. Meiliūnienei už puikią kooperaciją, palaikant ryšius ir sprendžiant aktualias narių ar palikimų išmokėjimų problemas. Visiems Pildomosios Tarybos nariams dėkoju už mielą, bendrą darbą SLA garbei ir gerovei.

Daktaras Kvotėjas Vytautas P. Dargis M.D.

Josephine Miller įnešus, Paul P. P. Šukiui parėmus Daktaro Kvotėjo raportas vienbalsiai priimtas.

14. Prezidentas P. P. Dargis grįžta posėdžiui pirmininkauti. Prezidentas pranešė, kad vasario 25 dieną Chicagoje mirė SLA Iždininkės Christine Austin motina, Juzė Kriščiūnienė SLA aktyvi narė, ir paprašė minutės atsistojimu ją pagerbti.

15. Nuosavybės Komisijos Raportas

(KOMISIJS NARIAI P. P. DARGIS IR G. MEILIŪNAS)

Nuo 1987 metų rugsėjo mėnesio mūsų advokatas Robert M. Kerrigan pradėjo akciją prieš kaimyninio pastato savininkus, Benabi Realty Company.

Advokatas R. M. Kerrigan "Benabi Realty Co. bylos" reikalais vedė platų susirašinėjimą su abiejų šalių atstovais, tai yra:

1. 1987 m. gruodžio 22 d. Benabi Realty Co. atstovui John J. McDonough, Esq., priminė, kad anie išleistų mūsų matininka padarviti inspekcija.

2. 1988 m. sausio 7 d. primintinai pareikalavo, kad anoji šalis parūpintų reikiamas nuotraukas ir į paklausimus atsakymus.

3. 1988 m. sausio 21 d. išpėjo aną šalį, kad būtų pristatyti reikalingi dokumentai teismo pasitarimo konferencijos keliu, t.y., š.m. vasario 25 d. teisėjo Herman Cahn akivaizdoje.

1988 m. vasario 17 d. adv. Kerrigan pranešė, kad Benabi Realty Co. ir jų architektas-inžinierius Gaspere R. Santoro siūlo susitaikyti be teismo ir sumokėti Susivienijimui \$75,000 už jų padarytą žalą Susivienijimo namui.

Advokatas Kerrigan patarė priimti jų siūlomą atlyginimą.

Dar tenka pranešti, kad 1987 m. gruodžio 28 dieną įvyko abiejų šalių atstovų ir ekspertų pasitarimas SLA Centro patalpose, kurio metu buvo nuodugnai peržiūrėta, kas buvo atlikta pataisyti SLA namo nuostolius, ir svarbiausiai konkrečiai nustatyti, kas buvo kaltinamųjų apgadinta. Po to suintensyvėjo visa byla.

Paul P. Dargis
Genevieve Meiliūnas

Išklausius Nuosavybės Komisijos Raportą A. Chaplikui įnešus, J. Miller parėmus, komisijos raportas buvo priimtas ir sykiu Pildomoji Taryba priėmė sekantį rezoliuciją:

REZOLIUCIJA

SLA Pildomoji Taryba nutarė priimti adv. R. M. Kerrigan rekomendaciją, pagal kurią, neinant į teismą, Benabi Realty Co. et al. ir jų architektas-inžinierius Gaspere R. Santoro Susivienijimui sumokės 75,000 dolerių už jų Susivienijimo namui padarytą žalą, tokia atsilyginimo tvarka: \$ 65,000 iš apkaltintųjų Benabi Realty Co. savininkų ir \$10,000 nuo apkaltinto inžinieriaus Santoro.

Taip pat SLA Pildomoji Taryba nutarė, kad \$18,399.75 suma būtų perkelta iš Susivienijimo Lietuvių Amerikoje pomirtinių Fondo, kuris laikomas Mellon Bank (East) N.A., Philadelphia, PA, sąskaitoje Nr. 2-053-098, į Susivienijimo Lietuvių Amerikoje lėšų fondą, kuris laikomas sąskaitoje Nr. 183-007187, Chemical Bank, New York. Ši suma bus panaudota pagal susitarimą atlyginti advokatui tuo supratimu, kad SLA Sekretorė padarys išmokėjimą, kai čekiai sumokant Susivienijimui už nuostolius SLA namui bus inkasuoti ir pereis bankinį clearingą.

16. Prezidentas P. P. Dargis pirmąją Pildomosios Tarybos suvažiavimo sesiją uždarė 5 val. po pietų, pranešdamas, kad antroji sesija prasidės rytoj, 1988 m. vasario 28 d. 10 val. ryto toje pačioje vietoje.

ANTROJI SESIJA

17. Prezidentas P. P. Dargis antrąją Pildomosios Tarybos suvažiavimo sesiją atidarė 1988 m. vasario 28 d. 10 val. ryto SLA Centro patalpose, 307 W. 30th St., New York, NY 10001.

Prezidentas P. P. Dargis kviečia sekretorę G. Meiliūnas atlikti vardo-šauki. Sesijoje dalyvauja:

Prezidentas..... Paul P. Dargis
Viceprezidentas..... Alexander Chaplik
Sekretorė..... Genevieve Meiliūnas
Iždo Globėja..... Josephine Miller
Iždo Globėjas..... Paul J. Šukis
Daktaras Kvotėjas.... Vytautas P. Dargis, MD ir
SLA Įstatų Komisijos narys-Algirdas Budreckis

Prezidentas P. P. Dargis kviečia Investmentų Komisiją pateikti savo raportą. Investmentų Komisijos vardu raportą išduoda SLA Sekretore G. Meiliūnas.

19 INVESTMENTŲ KOMISIJS RAPORTAS

(Paul P. Dargis, Christine Austin, Genevieve Meiliūnas)

LAA BONDS ON RECORD AS OF December 31, 1987

Total PAR VALUE \$3,154,000.00

INTEREST ON INVESTMENTS 1987:

U.S. Treasuries	\$ 141,308.92
Municipalities	2,062.50
Railroads	9,911.50
Public Utilities	66,121.31
Industrial	6,470.02
Matured Bonds	2,296.50
Total	\$ 228,170.75

INTEREST ON MONEY MARKET

Mellon Bank, N.A. (East) \$ 1,671.29

INTEREST ON SHORT TERM FEDERAL SECURITIES

Mellon Bank, N.A. \$ 1,587.61

1987 MATURED BONDS

1. PACIFIC GAS & ELECTRIC CO.

First & Ref. Mtg. Bond
Dated— 12/1/54
Rate 3.375%
Par Value \$50,000
Matured 12/1/1987
Received \$ 50,000

2. ASHLAND OIL & REF. CO.

Dated 4/1/62
Rate 4.875%
Par Value \$25,000
Matured 4/1/1987
Received \$ 25,000

Total Received \$ 75,000

NEW INVESTMENTS in 1987 .. NONE

INVESTMENT COMMITTEE:

Paul P. Dargis
Genevieve Meiliūnas
Christine Austin

A. Chaplikui įnešus, Dr. V.P. Dargiui parėmus, Investmentų Komisijos Raportas vienbalsiai priimtas ir visi darbai bei transakcijos ratifikuoti.

20. Prezidentas P. P. Dargis antrąją Pildomosios Tarybos sesiją uždarė 1 val. po pietų pranešdamas, kad trečioji sesija prasidės 2 val. po pietų toje pačioje vietoje.

TREČIOJI SESIJA

21. Prezidentas P. P. Dargis Pildomosios Tarybos Suvažiavimo trečiąją sesiją atidarė 1988 m. vasario 28 d. 2 val. po pietų SLA Centro patalpose, 307 West 30th St., New York, N. Y. 10001

22. Prezidentas P. P. Dargis kviečia sekretorę G. Meiliūnas atlikti vardo-šauki. Sesijoje dalyvauja:

Prezidentas P. P. Dargis
Viceprezidentas A. Chaplikas
Sekretorė..... G. Meiliūnas
Iždo Globėja Josephine Miller
Iždo Globėjas..... P. P. Šukis
Daktaras Kvotėjas.... Vytautas P. Dargis ir
Įstatų Komisijos narys .. Algirdas Budreckis

Tėvynė, 1988 m. birželio-June mėn.

PROTOKOLAS

23. SLA VAJAUS KOMISIJOS RAPORTAS.

SLA Šimtmetinis Jubiliejinis Vajus prasidėjo 1983 m. rugs. August mėn. ir iki 1988 m. sausio-January 1d. įrašyta naujų narių:

	Kuopa	Organizatoriaus vardas ir pavardė	Narių Skaičius	Apdraudos Suma
(1)	3	Juozas Prapuolenis Elizabeth, NJ	1	\$ 1,000
(2)	3	Ignas Stokas Elizabeth, NJ	2	4,000
(3)	6	Plymouth, PA	1	1,000
(4)	7	Nellie Bayoras Pittston, PA	4	4,000
(5)	9	Frank Baldauskas Cuyahoga Falls, OH	3	5,000
(6)	14	Linas Jokūbaitis Cleveland, OH	1	1,000
(7)	14	Paul Šukis Cleveland, OH	10	14,000
(8)	20	Charlotte Vaičeliūnas Cleveland, OH	2	3,000
(9)	38	Brone Spūdis Brooklyn, NY	1	1,000
(10)	40	John Drasutis Pittsburgh, PA	1	1,000
(11)	43	Alexander Chaplik South Boston, MA	1	1,000
(12)	65	Edvardas Šulaitis Cicero, IL	6	10,000
(13)	73	Viola A. Stanny Pittsburgh, PA	2	3,000
(14)	73	Eva Martin Pittsburgh, PA	1	2,000
(15)	75	Juozas Gedmintas Los Angeles, CA	6	8,000
(16)	87	Stasys Pangonis Omaha, NB	10	18,000
(17)	90	Martha Leeson Pittsburgh, PA	1	2,000
(18)	104	Agnes Kuzin Pittsburgh, PA	7	11,000
(19)	125	Lionginas Kapeckas Hartford, CT	1	2,000
(20)	125	G.J. Lazauskas Melrose Park, IL	2	10,000
(21)	126	Genevieve Meiliūnas New York, NY	6	7,000
(22)	126	Liucija Sperauskas New York, NY	20	24,000
(23)	126 & 41	Jonas Valaitis New York, NY	2	2,000
(24)	129	Albert J. Jasin Chicago, IL	1	5,000
(25)	136	Antanas Jonaitis Cleveland, OH	2	2,000
(26)	158	Charles G. Rautis Springfield, IL	1	1,000
(27)	192	Helen Kerr New Kensington, PA	1	1,000
(28)	211	Sophia Donella Mahanoy City, PA	1	1,000
(29)	222	John J. Lapinski Michigan City, IN	3	3,000
(30)	222	Christine Austin Michigan City, IN	13	16,000
(31)	226	Anthony J. Petraitis Chicago, IL	1	1,000

Tėvynė, 1988 m. birželio-June mėn.

(32)	234	Vaclovas Butkys Great Neck, NY	3	3,000
(33)	234	Almus P. Šalčius Great Neck NY	5	5,000
(34)	245	Kazys Trečiokas Newark, NJ	1	1,000
(35)	260	Theodora Kuzas Chicago, IL	2	2,000
(36)	260	Peter Vilkelis Chicago, IL	2	2,000
(37)	297	Andrew W. Dėdinas Greenfield, MA	2	2,000
(38)	301	Stasė Paulauskas Cicero, IL	2	4,000
(39)	313	Euphrosine Mikužis Chicago, IL	4	4,000
(40)	352	Ignas Kaunelis Detroit, MI	2	2,000
(41)	353	Stanley William Martin Pittsburgh, PA	1	2,000
(42)	353	Helen Graham Pittsburgh, PA	2	2,000
(43)	353	Gertrude B. Dargis Pittsburgh, PA	4	5,000
(44)	365 & 328	Irene Mickunas Jamaica Plain, MA	7	9,000
(45)	369	Paul P. Dargis Washington, D.C.	2	3,000
(46)	374	Audrone G. Nagy Paterson, NJ	1	1,000
(47)	376	Vytautas P. Dargis Chicago, IL	9	9,000
			163	\$221,000

Nuo 1983 metų rugsėjo 1 dienos iki 1988 metų sausio 1 dienos, įrašyta:

1983 metais	11	narių su apdrauda	\$ 11,000
1984 metais	51	narys su apdrauda	65,000
1985 metais	44	nariai su apdrauda	64,000
1986 metais	41	narys su apdrauda	60,000
1987 metais	16	narių su apdrauda	21,000

Viso įrašyta 163 nariai su apdruada \$221,000

Šimtmetiniame Jubiliejiniame Vajuje dalyvauja 47 organizatoriai.

1988 metais įrašyta:

126-ta kuopa	Liucija Sperauskas	 3	\$3,000
New York, NY			
222-ra kuopa	Christine Austin	 1	\$1,000
Michigan City, Ind.			

VAJAUS KOMISIJA:

Paul P. Dargis
Alexander Chaplik
Genevieve Meiliūnas

SLA Pildomoji Taryba, J.Miller įnešus, Dr. Vytautui Dargiui parėmus, vienbalsiai priėmė Vajaus Komisijos raportą ir nutarė Šimtmetinį Vajų tęsti toliau tomis pačiomis sąlygomis.

Sekretorė G. Meiliūnas praneša:

24.1987 m. spalio 19 dieną iš Bruce and Bruce Company gavome priminimą, kad pradedant 1989 metų sausio 1 dieną galėsime apdrausti naujus aplikantus tik pagal 1980 CSO Mortality Table sudarytus apdraudos planus. Kadangi naujų planų patvirtinimas gali užsitęsti iki 9 mėnesių, tai jau dabar būtina pradėti ruošti reikalingas lenteles ir naujuosius planus. Bruce and Bruce Co. prašė jiems pranešti, ar mes sutinkame jiems pavesti šiuos planus ir lenteles pradėti ruošti.

1987 m. gruodžio 16 dieną posėdyje su Prezidentu P. P. Dargiu ir aktuaru John Sabo buvo nutarta painformuoti Pildomąją Tarybą sekančio turinio laišku apie naujų apdraudos planų ir naujų 1980 CSO Mortality Table įvedimą

PROTOKOLAS

December 16, 1988
ALL LAA EXECUTIVE BOARD MEMBERS

Mr. John Sabo, of Bruce and Bruce Company, our Actuaries, met with me and Mrs. Genevieve Meiliūnas, to discuss various changes, which will be required by the Insurance Commissioners of all the states, in which we are doing business.

Specifically, and most importantly, is the requirement that after January 1, 1989, only those plans of insurance and policies which are based on the most modern mortality table, known as the 1980 CSO Mortality Table, will be permitted to be offered to our members. None of our present policies and rates will be permitted to be used in writing new members, after January 1, 1989.

We are working on this program, and will keep you informed of the progress we have made.

We wish to repeat, at this time, that it is of the utmost importance to us that, after January 1, 1989, only the new rates and cash values based on the 1980 CSO Mortality Table must be used, and that the new policies and applications will conform to this new Table of Mortality.

Nothing specific will be done by our Actuary in the preparation of these plans and policies, except the preparation for presentation to you, at the next meeting of the Executive Board.

Sincerely,

Paul P. Dargis, Supreme President

Genevieve Meiliūnas, Supreme Secretary

Tą pačią gruodžio 16 dieną parašėme Mr. Robert E. Bruce and Bruce Company Consulting Actuaries laišką, kad pavedame jiems paruošti reikalinguosius planus ir lenteles su sąlyga, kad jie stengsis sumažinti, kiek galės šių naujų planų, lentelių ir Certificatų spausdinimo išlaidas. Seka laiškas parašytas Robert E. Bruce:

Mr. Robert E. Bruce
Bruce and Bruce Company
Consulting Actuaries
916 Sherwood Drive
Lake Bluff, Illinois 60044

December 16, 1987

Dear Mr. Bruce:

We, Genevieve Meiliūnas and Paul P. Dargis with Mr. Sabo in our New York office, to review the contents of your letter, dated November 25, 1987, pertaining to the 1980 CSO proposal.

As we see it, in order to continue writing new business after December 31, 1988, we have no choice but to go along with your proposal. However, before we give you our approval to start working on preparing and filing the plans and policies mentioned in your letter, we brought to Mr. Sabo's attention that since we only recently went through this process of having our policies revised to meet the "readability standards" adopted by the various insurance commissioners, we would like to know if the various provisions now contained in the revised 1941 CSO policies, could be used when applicable in the preparation of the plans and policies you suggested in regard to the 1980 CSO proposal to keep the costs down as much as possible. Mr. Sabo informed us that he will take up this matter with you, within the ensuing days.

Further, we would like to know if you would prepare single premium rates and policies for the Term to Age 25 plan, which is to be found on Page 5 of your letter, point 3. Also, how much more of a cost would we assume. Mr. Sabo showed us the Single Premium rates for the Juvenile Term plan, which you developed for the William Penn Association.

Before we give you our final approval, we would like to have you, put in writing, answers to our queries, but only after Mr. Sabo has an opportunity to discuss this matter with you.

We would appreciate keeping the costs of this proposal to a minimum. Kindest regards and best personal wishes.

Sincerely,

Paul P. Dargis, Supreme President

Genevieve Meiliūnas, Supreme Secretary

Apsvarsčius šį reikalą, Pildomoji Taryba P. P. Šukiui įnešus, J. Miller parėmus vienbalsiai priėmė sekančio turinio rezoliuciją:

REZOLIUCIJA

Kadangi po 1989 m. sausio 1 dienos fraternalinės draugijos negalės išduoti gyvybės paliudijimų, kurie nebus pritaikyti prie vadinamų 1980 CSO mirtingumo lentelių.

Remdamasi SLA Konstitucijos VIII Skyriaus 1-mu straipsniu ir 4-to straipsnio (t) paragrafu.

Pildomoji Taryba nutarė pavesti SLA Prezidentui ir Sekretorei, susitarus su aktuaru, kuo greičiausiai paruošti naujuosius Susivienijimo paliudijimus, kurie patenkintų 1980 CSO draudimo įstatymų reikalavimus.

A RESOLUTION

Whereas after January 1, 1989 fraternal benefit societies will no longer be able to issue life certificates that do not conform to the 1980 CSO Mortality tables.

On the authority of the LAA Constitution Article VIII Sections 1 and 4(t), the Supreme Executive Board authorizes the LAA President and Secretary, in consultation with the actuary, to develop without delay new Alliance certificates which would satisfy the requirements of the 1980 CSO insurance laws.

25. Prezidentas P. P. Dargis trečiąją Pildomosios Tarybos sesiją uždarė 5 val. po pietų, pranešdamas, kad ketvirtoji sesija prasidės pirmadienį, vasario 29 dieną 1 val. po pietų.

KETVIRTOJI SESIJA

26. Prezidentas P. P. Dargis Pildomosios Tarybos Suvažiavimo ketvirtąją sesiją atidarė 1988 m. vasario 29 d., 1 val. po pietų, SLA centro patalpose, 307 West 30th St., New York, N. Y. 10001

27. Prezidentas P. P. Dargis kviečia sekretorę G. Meiliūnas atlikti vardošauki. Sesijoje dalyvauja: Prezidentas P. P. Dargis, Viceprezidentas A. Chaplikas, G. Meiliūnas, Izdo Globėja Josephine Miller ir Globėjas P. P. Šukis, Daktaras Kvotėjas Vytautas P. Dargis ir Įstatų Komisijos narys Algirdas Budreckis.

28. SLA Sekretorė Genevieve Meiliūnas supažindina su pereinamųjų metų (1987) Metiniais raportais ir duoda paaiškinimus į Pildomosios Tarybos narių paklausimus.

29. Svarstomas 126-tos Kuopos, New York, nario, Cert. #74159 pomirtinės išmokėjimas. A. Chaplikui įnešus, V. Dargiui parėmus, vienbalsiai nutarta nemirtinė ir Accidentaline apdraudą išmokėti pašalpgavei.

30. Sekretorė G. Meiliūnas prašo Pildomosios Tarybos ratifikuoti sekančias išlaidas:

1. Papildomos išlaidos ryšium su padarytais nuostoliais
Susivienijimo namui:

Beekman Reporting servive to Robert Kerrigan \$ 234.75
Earl B. Lowell S. P. Belcher, Inc. Depth survey 500.00

2. Lithuanian Christianity Jubily Inc. auka 100.00
Dalyvavimas priėmimo Hotel International, N. Y. 25.00

3. Išmokėta Lithuanian American Council, Inc. 150.00
už 10 bilietų (ALTO banketui 1987 m. spalio 17 d.)

4. Kalėdų proga parama lietuviškiems laikraščiams: 150.00

Iš viso \$1,159.75

31. A. Chaplikui įnešus, J. Miller parėmus, Pildomoji Taryba vienbalsiai nutarė SLA Sekretorei G. Meiliūnas atlyginti \$750.00 už specialius darbus, ruošiant 1987-ųjų metų metinius raportus.

Svarstomi Tėvynės reikalai.

Pildomoji Taryba vienbalsiai nutarė. A. Chaplikui įnešus, P. Šukiui parėmus, Tėvynės leidimu rūpintis pavedama prezidentui P. P. Dargiui ir sekretorei G. Meiliūnas.

32. Prezidentas P. P. Dargis Ketvirtąją Pildomosios Tarybos sesiją ir kartu Pildomosios Tarybos suvažiavimą uždarė 3 val. po pietų, 1988 m. vasario 29 dieną.

Paul P. Dargis
SLA Prezidentas

Genevieve Meiliūnas
SLA Sekretorė

CHICAGOS LIETUVIŲ

TARYBOS KONFERENCIJA

1988 m. balandžio 16 d. konferencijoje priimti valdybos pranešimai, patvirtinti šių metų kadencijai organizacijų pristatytieji kandidatai į valdybą ir tarybą. Pagal rotacinę tvarką šiais metais pirmininkavimą perėmė Amerikos Lietuvių Socialdemokratų atstovas Mykolas Pranevičius.

...

DARIAUS-GIRĖNO MINĖJIMAS

BROOKLYN, N. Y.

Dariaus-Girėno minėjimas įvyko liepos-July 16 d., šeštadienį 3 v. p. prie Dariaus-Girėno paminklo Lituanica Square kampe Stagg St. ir Union Ave., Brooklyno Williamsburgo dalyje.

Minėjimą suruošė Dariaus-Girėno Komitetas drauge su Lietuvių Darbininkų Draugijos 7-ąja kuopa. Minėjimui vadovavo abiejų draugijų pirmininkė Bronė Spudienė. Programai vadovavo, kaip kiekvienais metais, didvyriams į Lietuvą padėjus skridimui sukelti aukas, žurnalistas Jonas Valaitis.

AMERIKOS Sveikatos ir socialinių reikalų departamento dr. O. R. Bowen paskyrė Eugenijų J. Žiūrį, Jr., vienu iš penkiolikos patarėjų sveikatos aprūpinimo reikalams. Tie patarėjai susirenka keletą kartų per metus, keliauja po įvairias krašto sritis, tiria ir rekomenduoja departamentui kokių reikėtų imtis priemonių tinkamai aptarnauti žmones vietovėse, kur nėra pakankamai gydytojų bei kitų sveikatos srities specialistų. Malonu, kad lietuvis paskirtas atsakingoms pareigoms. Eugenijus Žiūrys yra vieno skyriaus viršininkas Travelers Insurance Co., Hartford, Conn., ir su žmona Regina bei dukrele Lina gyvena Wethersfield, Conn.

Sesėlė vienuolė Apolonija Valickaitė, lietuvis misijonierė, besidariusi Reaquenos apylinkėse Peru Valstybėje, Pietų Amerikoje, kovo 19 d. paminėjo savo vienuolišką gyvenimo aukštinį jubiliejų. Ji gyvena C. Martires dėl Petroleo 340, Requena, Peru, S. A. jau per daugelį metų.

Tėvynė, 1988 m. birželio-June mėn.

Rep. Peter Rodino Presented 1988 Ethnic Heritage Award

WASHINGTON—Representative Peter Rodino, Chairman of the House Judiciary Committee, was presented with the "1988 Ethnic Heritage Award for Leadership," on April 27, 1988, by the Democratic National Committee's Council on Ethnic Americans, at a reception given in his honor in Washington, D.C.

Representative Rodino, who recently announced his plans to retire after serving twenty terms in the U.S. House of Representatives, was presented the award by United States Senator Dennis DeConcini and Representative William O. Lipinski, co-chairmen of the DNC Ethnic Council, and by Democratic National Chairman Paul G. Kirk, Jr.

Representative Rodino is Dean of the New Jersey congressional delegation, and is well known for his able handling of the impeachment proceedings held during the Watergate scandal in the mid 1970's. In addition, he has championed numerous causes including the fight for civil rights and voting rights, and he has led efforts against organized crime and monopolies.

At the awards ceremony, Chairman Kirk cited Rodino as "embodying not only the diversity that we cherish as Democrats, but the qualities and values that we care so much about as Americans."

Representative Lipinski added that the "Ethnic Heritage Award could not go to a more outstanding or deserving individual than Peter Rodino. His leadership in the U.S. Congress since 1949 is unparalleled."

"Forty years in Congress, twenty terms, is quite an accomplishment, Senator DeConcini said in presenting the plaque award. "Chairman Rodino has been at the forefront of so many critical pieces of legislation during difficult times in this country, when the diverse groups of our nation were split. Peter Rodino has stood up time and time again and said we have to do what our Founding Fathers intended us to do, and that is to have equality in our laws, not just in our speeches."

Several members of the executive board of the Ethnic Council were in attendance, including Sen. Barbara Mikulski, Sen. Paul Sarbanes, Rep. Tom Manton, and Rep. Marty Russo.

Representative Rodino is the second recipient of the Ethnic Heritage Award for Leadership, following Representative Daniel Rostenkowski. All funds raised from the reception will support the activities of the DNC Ethnic Council.

PERESTROIKA IN EASTERN EUROPE

A question that many observers of East European politics are asking is whether Soviet leader Mikhail Gorbachev's reform program will open a Pandora's Box of change in Eastern Europe.

One central European intellectual with whom the Commission met during its visit to Berlin in October believes it may. He explained that the Soviet leadership faces a dilemma in Eastern Europe: While it always takes a great deal to motivate the Soviet masses, it takes very little to motivate the masses in Eastern Europe. The danger for the Soviets, he said, is that reforms promoted in Moscow may be embraced without hesitation by the citizens of the Warsaw Pact countries, and that grass roots demands may ultimately outstrip the authorities' willingness to reform.

While this interpretation may be overly broad, it is not overlooked by East European leaders who are attempting to deal with *glasnost* and *perestroika*. They remember the numerous times when calls for change in Eastern Europe led to unrest which resulted in violent backlash.

Opening a Pandora's Box?

In Poland, for example, the Government is trying to preempt the concept of reform for its own advantage. In years past the Government has been trying—unsuccessfully—to bring prices in line with costs. Previous price increases have spurred social unrest, which in 1956, 1970, 1976, and 1980 was met with Government repression. Today, the Government has decided to link unpopular price hikes with a popular innovation right out of the pages of *perestroika*. In November, it will hold the first referendum in forty years to decide on some long-overdue economic changes, including price increases estimated at 40 percent and up.

It is unclear whether this move was actually inspired by Gorbachev's proposals, or just evidence of an opportunistic government grabbing the chance to get local and international support for much-needed price increases. But it has not been com-

pletely successful. Solidarity has called for a boycott of the referendum, and the official Polish Trade Union, OPZZ, has expressed major reservations about the proposed reforms.

The argument against the reforms is that they are not really reforms. Solidarity argues, for example, that the Government's plan does not protect people against severe hardship, and that it does not sufficiently address the need for greater political pluralism. Who will claim the mantle of reform in Poland—the Government or its opposition—remains an open question. [Editor's Note: Only 67 percent of the Poles eligible to vote turned out for the November 29 referendum. The Government's proposals garnered a two-thirds majority of those voting, but that translates into only 44 percent of all eligible voters, which is considered a defeat for the Government.]

In Czechoslovakia, the Government is haunted by images of the Prague Spring of 1968, the period of reform just before the Soviet-led invasion in the summer of 1968. The Czechoslovaks have been having a difficult time translating Gorbachev's speeches because the very word in Czech for reform or restructuring, *prestavba*—not to mention the concept it represents—was discredited after the 1968 upheavals.

Fueling the anxiety of Czechoslovak officials are recent comments by the director of the Institute of Marxism-Leninism in Moscow suggesting that it was time for a new analysis of the 1968 "intervention." Nor do they find it comforting that the Kremlin acknowledged receiving congratulations on the 70th anniversary of the Bolshevik Revolution from the man who led the Czechoslovak Government during the "Prague Spring," Alexander Dubcek.

On the other hand, Czechoslovakia's own economic difficulties have made some in the Government, notably Jaromir Matejka, Secretary of the Government Committee for Problems of Planned National Economic Management, speak favorably of *perestroika*. Voicing a pragmatic line, Matejka sees the need to strike while the iron is hot. While previous unsuccessful reform efforts failed in large part because of resis-

NEW GRASS ROOTS GROUPS GROW IN THE USSR

One of the more encouraging signs of Soviet leader Mikhail Gorbachev's *glasnost* policy is the growth and tolerance of new grass roots groups in the Soviet Union. These groups, formed by ordinary Soviet citizens, have organized around such issues as environmental protection, arms control and human rights. The Soviets have a new word to describe them "neformalnie" or "informal"—in contrast to the terms "dissident" or "initiative" which were used in 1970's to denote human rights groups.

Sprinkled in cities throughout the Soviet Union are clubs with names such as Commune, Alternative, Direct Speech, and Civic Dignity. In Moscow, the *Perestroika* Club presses for the building of a monument to honor Stalin's victims. In Leningrad, the Delta Club tries to block the building of a major dam system. In Kiev, the *Svetlitsa* Club protests the presence of nuclear powerplants in populated urban areas. And in Riga, a group called Socially Active People wants to investigate official abuses of power.

An example of the widespread popularity of these grass roots groups came in August, when 600 representatives of fifty "neformalnie" groups held a four-day convention in Moscow. They formed the Federation of Socialist Clubs, headed by New Leftist and former political prisoner, Boris Kagarlitsky. While the Federation's first declaration backs the leading role of the Communist Party, it proclaims support for healthy and progressive elements in the party as against those responsible for "past misdeeds" (usually a shorthand for Stalinist terror).

How did the party react to this convention? Remarkably enough—indeed almost unprecedented in the Soviet context—Moscow party officials gave the conventioners a meeting hall. The event also received some press coverage, particularly from the liberal weekly *Ogonyok*.

Unofficial groups are not a new

phenomenon in the Soviet Union. The 1970's witnessed the organization of various dissident human rights groups, such as the

In addition to these "neformalnie" groups, other, more traditional Soviet dissident groups have also sprung up again. One example is the *Glasnost* Social Press Club, which has recently proposed the convening of an unofficial international human rights seminar (see accompanying story).

Despite an official attitude of relative tolerance toward these groups in general, several members of the *Glasnost* Social Press Club have been twice detained for several hours, and the Group to Promote Trust Between East and West has been prevented from holding peaceful demonstrations.

In recent speeches, General Secretary Gorbachev has advocated a concept of "Socialist pluralism," which means that there should be more diversity in Soviet society, provided that the diversity promotes Socialist aims. However, many observers are asking whether the removal of Moscow Party Chief Boris Yeltsin, an outspoken advocate of liberal reform, will stifle future expressions and manifestations of this idea.

various Helsinki Monitoring Groups and their affiliates, but these soon met with harsh official repression. In the 1980's, however, more diverse groups have arisen.

At first, most "neformalnie" groups focused on unofficial art and music, mainly rock and heavy metal. But after Gorbachev gave a speech in January of this year showing greater tolerance, "neformalnie" groups proliferated. The official Soviet newspaper *Pravda* reports that there are now thousands of these "neformalnie" groups scattered throughout the Soviet Union. Some are "green," environmentalist in orientation. Others are more "red," or "New Leftist," with the aim of reforming the system from within. Still others focus on peace or countercultural issues.

tance from Moscow, that does not seem to be a problem today.

As the examples of Poland and Czechoslovakia indicate, the nations of Eastern Europe are responding to *perestroika* based on their particular economic and political conditions as well as their recent experiences with reform movements. It surprises few observers, therefore that East Germany, a country with a relatively strong economy and a tightly-run political system,

feels there is little need for change—or that Bulgaria, with a long record of toying the Kremlin line, has moved out in front with an aggressive reform program of its own, perhaps even more aggressive than Moscow itself would like.

How Gorbachev will react to *perestroika* in Eastern Europe remains to be seen. It is clear, though, that both Gorbachev—and the United States—need to be prepared for a broad range of potential developments.

PSYCHIATRIC REFORM UNDER WAY IN THE SOVIET UNION?

In early January, the Soviet Government took several steps which might reform Soviet psychiatry. In one instance, the Ministry of Internal Affairs (MVD), which also runs the *gulag*, relinquished all control of the notorious Special Psychiatric Hospitals (SPH) to the Ministry of Health (MH). And in another move, new legal rights were granted to Soviet mental patients. As a step in that direction, the Soviet Health Ministries chief psychiatrist announced in mid-February that more than 2 million people will be removed from the government's list of mental patients. While Western experts hail these moves as "hopeful," they remain cautious that these steps remain to be seen.

In announcing the new laws on psychiatry, TASS reported that a new statute gives patients and their families the right to appeal hospitalization decisions in non-criminal cases and also puts the Ministry of Health in charge of Special Psychiatric Hospitals. TASS also reported that the RSFSR, whose laws are traditionally the model for the other republics, has changed its legal code to make it a crime to place a "patently healthy person" in a mental hospital.

Rumors about the transfer of Special Psychiatric Hospitals to the Ministry of Health, sometimes initiated by Soviet officials, have been circulating for months. The Soviet press, even such ultra-official newspapers as *Pravda* and *Izvestiya*, had run items on psychiatric abuse—not of dissidents, but of "truth seekers" and others who annoyed local officials. These articles evoked floods of letters from Soviet citizens favoring psychiatric reform.

Aleksandr Podrabinek, a human rights activist imprisoned for his writings on psychiatric abuse, greeted these legal changes as improvements, but said that, "practice had not yet changed." Western experts agreed, saying that even the transfer of the Special Psychiatric Hospitals to the Ministry of Health might not result in improvement. Peter Reddaway, of the Kennan Institute, noted that the infamous Serbsky Institute for Forensic Psychiatry has been under the Ministry of Health since 1957 and is the center of the political abuse of psychiatry.

Eighty-five Soviet human rights activists are now believed to be held in Soviet psychiatric hospitals. The Soviet authorities released some 25 human rights activists under a 1987 prisoner amnesty, including four from Special Psychiatric Hospitals: labor activist Vladimir Gershuni, Hare Krishna Anatoly Pinyayev, Baptist Anna Chertkova, and Armenian activist Sirvard Avagyan. Yet cases of actual or threatened psychiatric imprisonment of dissidents also continue, albeit on a reduced scale. In January 1988, Soviet dissident Lev Ubozhko—who had spent 14 years in psychiatric prisons and had been released in August 1987—was again sent to a SPH.

This modest reform of psychiatry is part of *perestroika*, the new Soviet reform program. In addition, the Soviet Union wants to rejoin the World Psychiatric Association (WPA) from which it was forced to withdraw in 1983—or face likely expulsion. Rejoining the WPA is part of the Soviet drive for international recognition and acceptability.

Kremlin Reforms Stir Nationalist Sentiments in Soviet Baltic Republics

by WILLIAM J. EATON,
Times Staff Writer

Tallinn, Occupied Estonia — The advent of *glasnost* has revived nationalist feelings in the Baltic republics of Estonia, Latvia and Lithuania.

In trying to counter any separatist tendencies that these feelings might engender, the Soviet authorities have acknowledged mistakes made in the Stalin era, and in doing so have bolstered some of the historical arguments made by the Baltic nationalists.

This paradox was much in evidence at a recent conference here in the capital of Estonia, attended by foreign journalists, that dealt with such sensitive topics as the incorporation of the Baltic states into the Soviet Union, in 1940, and the mass deportation of Baltic peoples to Siberia the following year.

In the past, such matters were rarely, if ever, discussed openly. But *glasnost*, the policy of openness advocated by Soviet leader Mikhail S. Gorbachev, has changed all that.

"We're walking quite boldly on thin ice," said Ulo Tuulik, an Estonian writer. "In the past, we never spoke about nationality problems."

But with the late dictator Josef Stalin under increasing official attack for his repressive measures of the 1930s, there is less risk in questioning what he did in the Baltic states in the 1940s.

For Estonian nationalists, the belated acknowledgement of the deportations has only increased their bitterness.

Even so, the Moscow party line still contends that the Kremlin was forced into the Aug. 23, 1939, non-aggression pact with Nazi Germany, which effectively put the Baltic countries under Soviet control.

Without the nonaggression pact, the line goes, the Soviet Union would have been vulnerable to German attack

without any help from Britain, France or other Western countries.

The nonaggression pact, which was followed within eight days by Germany's attack on Poland that led to the start of World War II, gave the Soviet Union a free hand in the Baltic region. Moscow gained control of military bases in all three countries in 1939, then imposed a military occupation the following year.

Soviet-Style Election

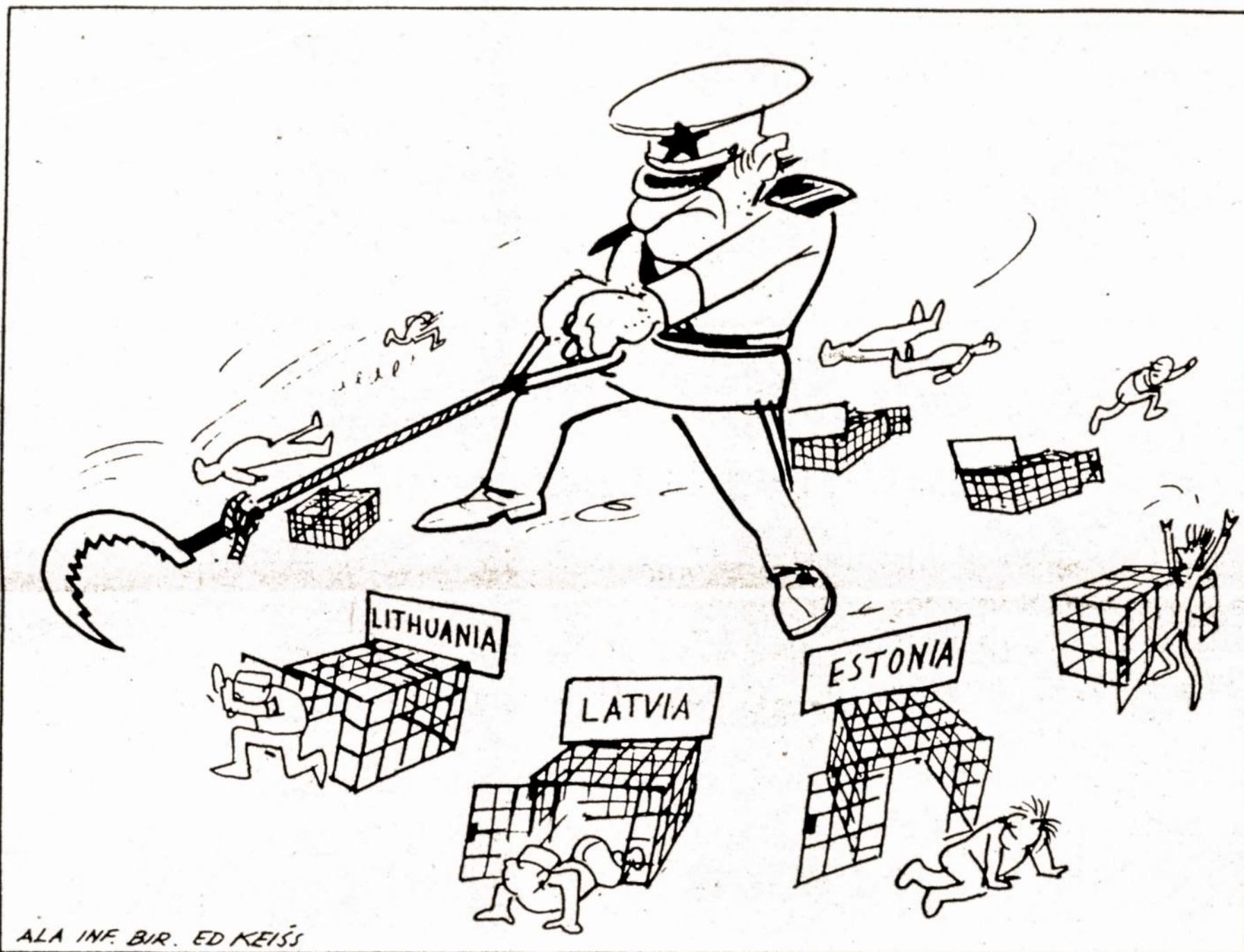
Within days, the Soviet occupation authorities arranged for new communist governments to be chosen in each nation. What happened in Lithuania was typical: A Soviet-style election was held, and the announced results indicated that 99.2% of the voters had cast ballots for the winning communist ticket. By early August, Lithuania had been incorporated into the Soviet Union as a constituent republic. The same fate befell Latvia and Estonia.

Within days, the Soviet occupation authorities arranged for new Communist governments to be chosen in each nation. What happened in Lithuania was typical: A Soviet style election was held, and the announced results indicated that 99.2% of the voters had cast ballots for the winning communist ticket.

The United States still refuses to recognize the Soviet status of the Baltic republics. As a way of protesting the Soviet action, the U.S. ambassador in Moscow never visits them.

"The Soviet textbooks said very little about all these twists and turns of the situation," according to a briefing paper issued by the Soviet press agency Novosti and circulated at the conference.

please turn to page 6

News Brief: The KGB joins Gorbachev in urging the non-Russian minorities to stand up for their rights.

Latvian Newsletter MAY 1988 — 5

BALTIC ISSUE RAISED AT THE INTER-PARLIAMENTARY UNION CONFERENCE IN GUATEMALA

Following is an excerpt from the speech by the Hon. N.A. Brown, Q.C., MP, Member of the Australian Parliament delivered at the 79th Conference of the Inter-Parliamentary Union in Guatemala on April 15, 1988.

I wish to draw attention to an issue that is never raised in international forums, but which should be raised. It is one of the silent issues of international affairs.

That issue is the continued enslavement of the Baltic States by the Soviet Union.

Since 1940, the Soviet Union has occupied Latvia, Lithuania and Estonia, in breach of treaties, international laws and every principle of human rights.

It has imposed its domination of these independent countries by every instrument of force known to man—deportation, one-party rule, forced labour, religious persecution, censorship and military occupation.

Not only have the Baltic States been subjected to this tyranny for almost 50 years, but the Soviet Union has imposed a form of genocide on them, by the removal of the natural population and its dilution with forced migration from other parts of the Soviet Union, with the intention that the Latvian, Lithuanian and Estonian Nations will be destroyed.

Nor is this a closed issue. In all three of the Baltic States, demonstrations demanding independence and freedom are even now being brutally crushed.

The international community should hang its head in shame if it continues to ignore the fight of millions of Latvians, Lithuanians, and Estonians who want nothing more than their own freedom.

GORBACHEV EXPLAINS STALIN

Gorbachev's government is now trying to explain that what was at fault was Stalin rather than the system he created and which essentially survives under the new leadership. Writing in the "Moskovskaya Pravda" about the Molotov-Ribbentrop Pact, a former Soviet diplomat and intelligence officer, Semyon Rostovsky, says this was "Stalin's biggest and most criminal miscalculation." But the writer doesn't condemn the annexation of the Baltic states by the USSR which followed the Pact. In other words, Gorbachev sees nothing wrong in Stalin's subjugation of Estonia, Latvia, and Lithuania—except that it should have been done in a less brutal fashion.

—Intelligence Digest, Cheltenham, Glos., United Kingdom, June 15, 1988

A LETTER FROM THE AUSTRALIAN PARLIAMENT

On February 19, thirty-one Australian Senators representing both the liberal and conservative wings of the Australian parliament sent a letter to Mikhail Gorbachev. They requested that the Soviet government not interfere with the planned commemorations of Lithuanian and Estonian independence on February 16 and 24, respectively.

MAY 1988

DR. A. KUČAS

Balandžio 28 Matulaičio namuose Putnam, Conn. mirė istorikas dr. Antanas Kučas-Kučinskas. Palaidotas balandžio 30. seselių vienuolyno Dangaus Vartų kapinėse. Per daugelį metų velionis buvo ligos kankinamas. Pagaliau jam buvo amputuotos net abi kojos.

Buvo gimęs 1900 spalio 14 d. Jušų kaime, Lekėčių valsčiuje, Šakių apskrityje. Baigė Marijampolės Rygiškių Jono gimnaziją. Istoriją studijavo Lietuvos universitete, Kaune teologijos filosofijos fakultete. Studijas baigė 1927 m. Doktoratą gavo 1938 m. už monografiją, parašęs apie Kunigaikštį-Kęstutį.

Dar studijavo Grenoble ir Nancy universitetuose Prancūzijoje, įsigydamas teisę dėstyti prancūzų kalbą.

1927-38 buvo Marijampolės marijonų gimnazijos istorijos mokytojas, 1939-40 Šiaulių berniukų IV gimnazijos direktorium.

1943 m. kovo 16 buvo vokiečių geštapo išgabentas į Stutthof koncentracijos stovyklą. Tai buvo vokiečių kerštas, kad lietuviai nestojo į vokiečių kariuomenę. Tą naktį vokiečiai suėmė daug lietuvių inteligentų ir kaip įkaitus uždarė koncentracijos stovykloje. Iš stovyklos išlaisvintas 1945 m. Pucke, Lenkijoje. Trumpai gyveno Varšuvoje, kol pasiekė Vakarų. Metus laiko gyveno Paryžiuje.

1946 m. atvyko į Ameriką. Nuo 1947 m. profesoriavo Scranton, Pa. universitete. Dėstė istoriją ir moderniąsias kalbas. 1967 m. apdovanotas Pro Deo et Universitate medaliu ir pakeltas į profesorių emeritą.

Amerikoje parašė daug knygų: Už spygliuotų vielų, LRK Susivienijimas Amerikoje; Šv. Petro lietuvių parapiją Amerikoje, apie kun. Antaną Staniukyną, apie Shenandoah, Pa. lietuvių Šv. Jurgio parapiją, Amerikos lietuvių istorijos anglišką santrauką Lithuanians in America, apie Arkivyskupą Jurgį Matulevičių į anglų kalbą išvertė Archbishop George Matulaitis.

Daug bendradarbiavo spaudoje. Paruošė ir pertvarkė prof. J. Totoraičio Vidurinių ir naujųjų amžių istorijos vadovėlių. 1938 m. lietuviams paruošė Prancūzų kalbos gramatiką.

KIEKVIENO SLA NARIO
PAREIGA ĮRAŠYTI NAUJŲ
NARIŲ Į SLA

L.A. CONSULS OF THE THREE BALTIC NATIONS

When, at the age of 30, Leo Anderson was offered the unsalaried job as honorary consul in Los Angeles for the Republic of Latvia 58 years ago, he thought to himself:

"Why not? I'll try anything once." Franklin Delano Roosevelt was beginning his first term. Latvia and her sister Baltic republics, Lithuania and Estonia, were enjoying independence after centuries of subjugation.

World War II, which would erase the three little nations, was only an angry rumor. And as for the two men who would combine to destroy the freedom of the tiny Baltic Nations, Joseph Stalin had consolidated his power in the Soviet Union and Adolf Hitler was on the verge of seizing it in Germany.

The retirement of Anderson, 83, as Latvian consul ("53 years is long enough") at the end of the year marks an end to a little-known epoch in diplomatic history, the continuous existence in Los Angeles of the three Baltic consulates for more than half a century.

Anderson's retirement also serves as a reminder that the three little countries still exist as sovereign republics—at least in the hearts of their peoples and in the eyes of the U.S. government.

For despite the Soviet Union's occupation of the Baltic nations just before the start of World War II, Nazi Germany's during the conflict and finally the Soviets' again toward the end of the war, the United States has never ceased to recognize the independence of each.

That non-recognition of Soviet rule remains a cornerstone of this nation's policy of opposing Soviet aggression throughout the world.

"We do not take lightly this policy of non-recognition, although what occurred happened 47 years ago," said a U.S. State Department spokesman. "The Soviet Union took over by force of arms three independent countries and wiped them off the map."

During that nearly half-century, expatriates from the three nations themselves have sought to keep alive the memory of their independent existence by maintaining formal diplomatic ties with the United States.

Lithuania and Latvia have legations in Washington. Estonia has one in New York City, which it chose as the base for its diplomatic mission, rather than Washington, after the three Baltic States achieved independence immediately following with the end of World War I.

South Dakota-born Anderson's long tenure as Latvian consul here, at first blush, appears to have been an unlikely affair. He never has been to Latvia, does not speak the language and got his appointment as something of a fluke.

The law firm he was working for at the time of his appointment, and is still associated with, was approached by the then-Latvian consul-general in New York.

"He said he needed someone to represent the country in Los Angeles," Anderson recalled.

His bosses asked him if he was interested, and Anderson recalled replying: "I'll try anything once."

After Anderson was named to the job by the Latvian foreign minister and accredited by the State Department, he visited his former Spanish teacher at USC, who was the consul here for Argentina at the time.

"How do I find out what I'm supposed to do?" Anderson asked. The other man referred him to "a two-inch thick manual."

Soon he found himself stamping visas for Latvians visiting Los Angeles, mainly merchant seamen, helping persons planning to visit Latvia and smoothing the way for importers and exporters, trade between countries being a principal focus of a consul's job.

After World War II, however, his job and that of his Lithuanian and Estonian colleagues became largely ceremonial, symbolic and educational.

The consuls "fly the flag" at consular and civic gatherings here, to remind both U.S. citizens and expatriate Balts that a government-in-exile continues to exist, and to supply schools, students and the just-curious with information about the three nations, Anderson said.

Even before World War II, none of the honorary consuls was paid, despite the fact that the jobs were relatively demanding.

Vytautas Čekanauskas, 57, Lithuanian consul here since 1977, estimates that even today he spends several thousands dollars a year fulfilling his function. Čekanauskas, who fled Lithuania in 1944 and now is an American citizen and an electronics engineer for Hughes Aircraft, said that maintaining the consulate in the library of his Thousands Oaks home is a labor he cherishes because, "I care about my heritage."

"Our consular and diplomatic service represents a continuation of our country," he said. "We are recognized officials of our country. It is important for us to have a continuity, just standing as a reminder that the U.S. government never recognized this illegal occupation."

Anderson conducted his diplomatic business from his law office in Security Pacific Bank Building, calling on a member of the Latvian community whenever he needed an interpreter.

Currently, the Estonian post is vacant. Ernst Laur, who held the post for 15 years before his death last summer at 64, operated out of his accordion repair shop in Hollywood. Leading candidates to succeed him are two lawyers in their 40s.

One is Laur's son-in-law, Paul Johnson, 47 and American-born, who served several years as his father-in-law's information officer. The other is Jaak Treiman, 42, who fled Estonia with his family when he was 6 months old and who sees the consul's job as "being important symbolically from a moral standpoint."

Ernst Jaakson, the Estonian consul general in New York for 28 years, said he will name Laur's successor after consulting with the Estonian community here and with the approval of the State Department.

Religion in the Soviet Union

SOVIET OFFICIAL HINTS AT RELAXED RELIGIOUS POLICY

The head of the Soviet Council on Religious Affairs has indicated that the Soviet Union has already begun to loosen some restrictions on religion. In an Associated Press interview on August 31, Konstantin Kharchev said that under Gorbachev "religion and the churches will live free."

Kharchev admitted that Soviet leaders have made "very many mistakes . . . with regard to religion. There was a time when we considered there would be no religion in a socialist society."

As evidence of a new Soviet policy on religion, Kharchev pointed to Mother Teresa and Patriarch Dimitrios' recent visits to the U.S.S.R., as well as to the opening of 12 Catholic churches in August. He also promised that a Kosher restaurant would open on the grounds of Moscow's Chorale Synagogue.

Kharchev also said that 100,000 Bibles will be printed in the U.S.S.R. this year—and more would have been printed had it not been for a paper shortage. He noted that American Baptists will soon send 10,000 Bibles, and a New York group will ship 5,000 Hebrew Pentateuchs to the Soviet Union.

According to Senator Richard Lugar, who met with Kharchev in Washington, the Soviet official claimed that all "prisoners of faith" will be released by November. Although a few were granted early releases this year, an August Keston College publication lists 298 Soviet believers still imprisoned for their faith.

SOVIETS TO RETURN CHURCH TO BELIEVERS

A church that Soviet authorities seized from the Catholic community of Klaipėda, Lithuania in 1960 may soon be returned to the parishioners. The July 23 edition of TASS announced that the "building housing at present the Philharmonic Society" in Klaipėda, which has been identified as Our Lady Queen of Peace Catholic Church, will be turned over to the local Catholic community.

Lithuanian Catholics have been pressing for the return of this church since it was seized only weeks after it had been constructed by its parishioners. Soviet authorities claimed at the time that they seized the church because its parish leaders had embezzled money. These allegations have been categorically denied.

In 1979, approximately 150,000 Lithuanians signed a petition to the Kremlin calling for the return of the church, and these efforts have been intensified in recent months. The TASS notice confirms reports from Catholic activists earlier this year that authorities were considering the return of the church.

INDEPENDENT SOVIET RELIGIOUS JOURNAL PLANNED

Two Soviet religious activists announced at a July 31 press conference that they would soon begin publishing an independent religious journal. Russian Orthodox Alexander Ogorodnikov and Roman Catholic Vladimir Albrekht said that they would produce twenty copies of the first edition, which would contain 150 typewritten pages compiled by approximately thirty believers.

Ogorodnikov, who spent 8 years in labor camp and exile on political charges until his release in February, commented that he is publishing the new journal because "our church is a church of silence. Unfortunately, it serves an atheistic state. This is a very bitter fact. Believers must be more active than their church."

Albrekht, also released in February after four years in labor camp, stated that the journal is aimed at educating young people who have avoided religious activity in the past out of fear of punishment.

The two publishers have appealed to Soviet authorities not to interfere with the journal's publication.

50% Off Center Essays

- ☐ **Reinvigorating Our Schools: A Challenge to Parents, Teachers, and Policymakers**
edited by Ernest W. Lefever
1985 56 pp. paper, \$5.00 (\$2.50)

Statements by Ronald Reagan, William J. Bennett, and Ernest W. Lefever, and excerpts from *A Nation at Risk* and two other national reports on encouraging excellence and developing civic virtue in America's public and private elementary and secondary schools.

- ☐ **History, Geography, and Citizenship: The Teacher's Role**
by William Bennett and Jeane Kirkpatrick
1986 20 pp. paper, \$5.00 (\$2.50)

To become responsible citizens, says the Secretary of Education, students must gain a basic understanding of their country's history. The former U.S. Ambassador to the United Nations discusses how education can contribute to the making of sound foreign policy in a democracy.

- ☐ **Washington Vs. the Public Schools**
by J. Myron Atkin
1980 14 pp. paper, \$5.00 (\$2.50)

The dean of the Stanford University School of Education examines the increasing control of elementary and secondary education by the federal government to achieve social goals and to advance the interests of politically powerful minorities.

- ☐ **Education, Character, and American Schools**
by Gerald Grant
1981 15 pp. paper, \$5.00 (\$2.50)

In many urban public schools, the principle of adult authority has given way to the idea that students should be free to choose their own values. They must once again be taught to respect a common code of behavior even if it is a "provisional morality" that they may later revise.

- ☐ **Christian Schools, Racial Quotas, and the I.R.S.**
by Peter Skerry
1980 26 pp. paper, \$5.00 (\$2.50)

After intensive interviewing and observation the author concluded that the Christian-school movement is a reaction to "creeping humanism" and moral relativism in the public schools, not to racial problems. He analyzes government attempts to use IRS regulations to impose federal control over private-school policies.

Total amount from the Education and Civic Virtue special offer.

Ethics and Public Policy Center
1030 Fifteenth Street N.W.
Washington, D.C. 20005

Kremlin Reforms Stir Nationalist Sentiments in Soviet Baltic Republics

by WILLIAM J. EATON,
Times Staff Writer

Tallinn, Occupied Estonia — The advent of *glasnost* has revived nationalist feelings in the Baltic republics of Estonia, Latvia and Lithuania.

In trying to counter any separatist tendencies that these feelings might engender, the Soviet authorities have acknowledged mistakes made in the Stalin era, and in doing so have bolstered some of the historical arguments made by the Baltic nationalists.

This paradox was much in evidence at a recent conference here in the capital of Estonia, attended by foreign journalists, that dealt with such sensitive topics as the incorporation of the Baltic states into the Soviet Union, in 1940, and the mass deportation of Baltic peoples to Siberia the following year.

In the past, such matters were rarely, if ever, discussed openly. But *glasnost*, the policy of openness advocated by Soviet leader Mikhail S. Gorbachev, has changed all that.

"We're walking quite boldly on thin ice," said Ulo Tuulik, an Estonian writer. "In the past, we never spoke about nationality problems."

But with the late dictator Josef Stalin under increasing official attack for his repressive measures of the 1930s, there is less risk in questioning what he did in the Baltic states in the 1940s.

For Estonian nationalists, the belated acknowledgement of the deportations has only increased their bitterness.

Even so, the Moscow party line still contends that the Kremlin was forced into the Aug. 23, 1939, non-aggression pact with Nazi Germany, which effectively put the Baltic countries under Soviet control.

Without the nonaggression pact, the line goes, the Soviet Union would have been vulnerable to German attack

without any help from Britain, France or other Western countries.

The nonaggression pact, which was followed within eight days by Germany's attack on Poland that led to the start of World War II, gave the Soviet Union a free hand in the Baltic region. Moscow gained control of military bases in all three countries in 1939, then imposed a military occupation the following year.

Soviet-Style Election

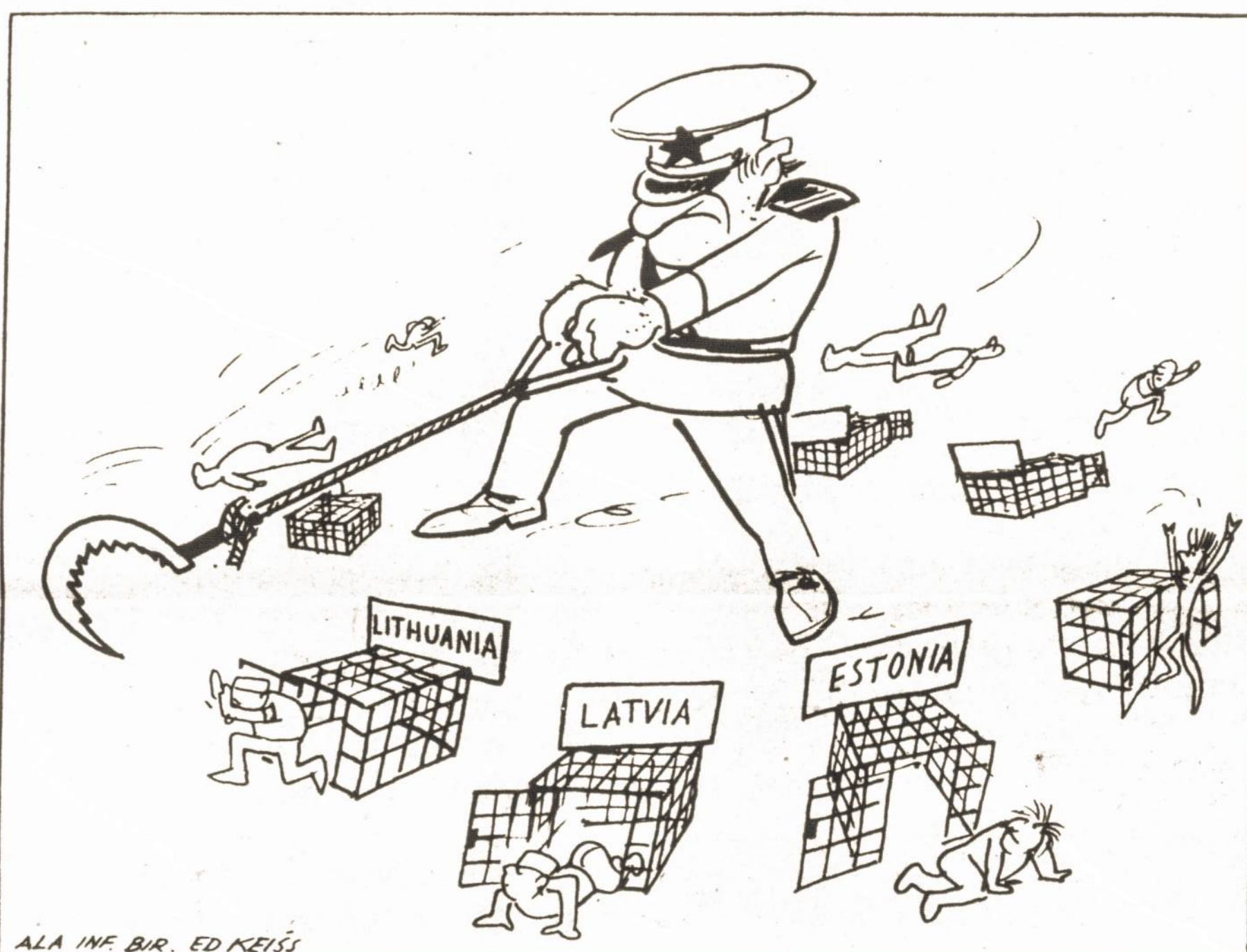
Within days, the Soviet occupation authorities arranged for new communist governments to be chosen in each nation. What happened in Lithuania was typical: A Soviet-style election was held, and the announced results indicated that 99.2% of the voters had cast ballots for the winning communist ticket. By early August, Lithuania had been incorporated into the Soviet Union as a constituent republic. The same fate befell Latvia and Estonia.

Within days, the Soviet occupation authorities arranged for new Communist governments to be chosen in each nation. What happened in Lithuania was typical: A Soviet style election was held, and the announced results indicated that 99.2% of the voters had cast ballots for the winning communist ticket.

The United States still refuses to recognize the Soviet status of the Baltic republics. As a way of protesting the Soviet action, the U.S. ambassador in Moscow never visits them.

"The Soviet textbooks said very little about all these twists and turns of the situation," according to a briefing paper issued by the Soviet press agency Novosti and circulated at the conference.

please turn to page 6

News Brief: The KGB joins Gorbachev in urging the non-Russian minorities to stand up for their rights.

Latvian Newsletter MAY 1988 — 5

BALTIC ISSUE RAISED AT THE INTER-PARLIAMENTARY UNION CONFERENCE IN GUATEMALA

Following is an excerpt from the speech by the Hon. N.A. Brown, Q.C., MP, Member of the Australian Parliament delivered at the 79th Conference of the Inter-Parliamentary Union in Guatemala on April 15, 1988.

I wish to draw attention to an issue that is never raised in international forums, but which should be raised. It is one of the silent issues of international affairs.

That issue is the continued enslavement of the Baltic States by the Soviet Union.

Since 1940, the Soviet Union has occupied Latvia, Lithuania and Estonia, in breach of treaties, international laws and every principle of human rights.

It has imposed its domination of these independent countries by every instrument of force known to man—deportation, one-party rule, forced labour, religious persecution, censorship and military occupation.

Not only have the Baltic States been subjected to this tyranny for almost 50 years, but the Soviet Union has imposed a form of genocide on them, by the removal of the natural population and its dilution with forced migration from other parts of the Soviet Union, with the intention that the Latvian, Lithuanian and Estonian Nations will be destroyed.

Nor is this a closed issue. In all three of the Baltic States, demonstrations demanding independence and freedom are even now being brutally crushed.

The international community should hang its head in shame if it continues to ignore the fight of millions of Latvians, Lithuanians, and Estonians who want nothing more than their own freedom.

Tėvynė, 1988 m. birželio-June mėn.

GORBACHEV EXPLAINS STALIN

Gorbachev's government is now trying to explain that what was at fault was Stalin rather than the system he created and which essentially survives under the new leadership. Writing in the "Moskovskaya Pravda" about the Molotov-Ribbentrop Pact, a former Soviet diplomat and intelligence officer, Semyon Rostovsky, says this was "Stalin's biggest and most criminal miscalculation." But the writer doesn't condemn the annexation of the Baltic states by the USSR which followed the Pact. In other words, Gorbachev sees nothing wrong in Stalin's subjugation of Estonia, Latvia, and Lithuania—except that it should have been done in a less brutal fashion.

—Intelligence Digest, Cheltenham, Glos., United Kingdom, June 15, 1988

A LETTER FROM THE AUSTRALIAN PARLIAMENT

On February 19, thirty-one Australian Senators representing both the liberal and conservative wings of the Australian parliament sent a letter to Mikhail Gorbachev. They requested that the Soviet government not interfere with the planned commemorations of Lithuanian and Estonian independence on February 16 and 24, respectively.

DR. A. KUČAS

Balandžio 28 Matulaičio namuose Putnam, Conn. mirė istorikas dr. Antanas Kučas-Kučinskas. Palaidotas balandžio 30 seselių vienuolyno Dangaus Vartų kapinėse. Per daugelį metų velionis buvo ligos kankinamas. Pagaliau jam buvo amputuotos net abi kojos.

Buvo gimęs 1900 spalio 14 d. Juškų kaime, Lekėčių valsčiuje, Šakių apskrityje. Baigė Marijampolės Rygiškių Jono gimnaziją. Istoriją studijavo Lietuvos universitete, Kaune teologijos filosofijos fakultete. Studijas baigė 1927 m. Doktoratą gavo 1938 m. už monografiją, parašęs apie Kunigaikštį-Kęstutį.

Dar studijavo Grenoble ir Nancy universitetuose Prancūzijoje, išgydamas teisę dėstyti prancūzų kalbą.

1927-38 buvo Marijampolės marijonų gimnazijos istorijos mokytojas, 1939-40 Siatlių berniukų IV gimnazijos direktorium.

1943 m. kovo 16 buvo vokiečių gestapo išgabentas į Stutthof koncentracijos stovyklą. Tai buvo vokiečių kerštas, kad lietuviai nestojo į vokiečių kariuomenę. Tą naktį vokiečiai suėmė daug lietuvių inteligentų ir kaip įkaitus uždarė koncentracijos stovykloje. Iš stovyklos išlaisvintas 1945 m. Pucke, Lenkijoje. Trumpai gyveno Varšuvoje, kol pasiekė Vakarų. Metus laiko gyveno Paryžiuje.

1946 m. atvyko į Ameriką. Nuo 1947 m. profesoriavo Scranton, Pa. universitete. Dėstė istoriją ir modernias kalbas. 1967 m. apdovanojamas Pro Deo et Universitate medaliu ir pakeltas į profesorių emeritą.

Amerikoje parašė daug knygų: Už spygliuotų vielų, LRK Susivienijimas Amerikoje; Šv. Petro lietuvių parapija Amerikoje, apie kun. Antaną Staniukyną, apie Shenandoah, Pa. lietuvių Šv. Jurgio parapiją, Amerikos lietuvių istorijos anglišką santrauką Lithuanians in America, apie Arkivyskupą Jurgį Matulevičių į anglų kalbą išvertė Archbishop George Matulaitis.

Daug bendradarbiavo spaudoje. Paruošė ir pertvarkė prof. J. Totoraičio Vidurinių ir naujųjų amžių istorijos vadovėlių. 1938 m. lietuviams paruošė Prancūzų kalbos gramatiką.

KIEKVIEÑO SLA NARIO
PAREIGA ĮRAŠYTI NAUJŲ
NARIŲ Į SLA

SLA Centrai New Yorke
reikalinga mokanti lietuvių ir
anglų kalbomis mašininkė.
Kreiptis į SLA Centrą.

KAI KARŠTA, YRA PAVOJUS SUSIRGTI

Prasidėjo karštos dienos ir, su-
prantama, visi norime gaivesnio
gėrimo ir valgio. Tačiau būkime ap-
dairūs, nes vasarą pagausėja žar-
nyno infekcinių ligų. Todėl, kad
kartais nekantrieji suvalgo neplau-
tų uogų, daržovių, vaisių, kurių
paviršius būna apkrėstas mikro-
bais.

Ūmios žarnyno infekcinės ligos,
ypač dizenterija, salmoneliozė, in-
fekcinis hepatitas, apsinuodijimai
užkrėstu maistu kartais susargdina
daug žmonių.

Ūmiomis žarnyno ligomis dažniau
serga vaikai. Tai paaiškinama tuo,
kad jie dar neturi higienos įgū-
džių — po tualetu ir prieš valgi
nesiplauna rankų.

Žarnyno infekcinė liga užsikrečia-
ma nuo ligonių, sergamčių ūmia
ligos forma, sveikstančių arba svei-
kų užkrato nešiotojų. Ypač epide-
miologiškai pavojingi žemos sanita-
tinės kultūros žmonės, dirbantys
maisto pramonėje, prekyboje, vi-
suomeninio maitinimo, ikimokyklinė-
se vaikų įstaigose. Nesilaikydami
asmeninės higienos, jie platina in-
fekcinę ligą.

Buvo atsitikimų, kai lopšeliuose-
darželiuose dirbančios virėjos su-
sirusios nesikreipė į gydymo įstai-
g ir, suprantama, užkrėdė vaikus.

Pagausėjo susirgimo salmonelio-
ze. Daug žmonių šią ligą suser-
ga, suvalgę apkrėstos rūkytos paukš-
tienos, kuri buvo paruošta pažeid-
žiant technologiją bei sanitarines
taisykles. Per tokius pašarus sal-
monelioze užsikrečia paukščiai ir
gyvuliai, o suvalgę jų skerdieną,
gali susirgti ir žmonės. Kas augina
ar perkasi gyvulus, juos
skerdžiant būtina reikla laikyti
sanitarinių veterinarinių taisyklių.

Šiltų orų metu žarnyno infekcinių
ligų sukėlėjai, įvairiais keliais pate-
kę į maisto produktus, ne tik gerai
išsilaiko, bet ir pasidaugina, jei
produktai nebuvo padėti į šaldytu-
vą, nesilaikoma jų realizacijos ter-
minų.

Apsinuodijimus maisto sukelia
salmonelės, stafilokokai, streptoko-
kai. Pastarieji į maisto produktus
gali pakliūti iš pūlinių, esančių ant
rankų arba iš burnos, sergant
angina.

Kaip apsisaugoti, kad nesusirgtu-
me žarnyno infekcine liga?

Tai labai paprasta, jeigu visada
pasinaudoję tualetu ir prieš valgi
plausime rankas su muilu, jeigu
niekad nepamiršime asmeninės hi-
gienos.

Svarbu, kad prekybos objektuo-
se, visuomeninio maitinimo įstaigo-
se būtų užtikrinta reikiama maisto
bloko sanitarinė būklė ir darbo
režimas.

(Iš Dr. Antano Velyko patarimų)

BROOKLYN, N. Y.,

LAA LODGE 287

Jieva Schegaus, longtime mem-
ber and Secretary of Lodge 287,
died on May 25, 1988. She was the
former wife of the late Pranas
Bayoras, who had been Editor of
the Alliance newspaper, Tėvynė,
for many years.

1988 M. ABITURIENTAS

Vytautas Kasniūnas III, Julijos ir
Vytauto Kasniūnų jr. sūnus baigė
LaLumiere, Ind. H.S., vieną iš
žymiųjų Amerikoje privačių H.S.
(katalikų, bet nepriklausančių dio-
cezijai). Vytautas III yra "National
Honor Society" narys. Visus ketu-
ris mokslo metus buvo pirmasis

mokinys. Pasižymėjo ir laimėjo
akademinius įvertinimus matemati-
koje, fizikoje, chemijoje, biologijo-
je. Buvo paskirtas šiose mokslų
šakose padėti reikalingiems kitiems
mokiniais. Vienintelis savanoriš-
kai pasirinko 6 kursus ir gavo
universiteto užskaitas matematiko-
je ir chemijoje.

Iš Indianos valstijos baigiančiųjų
mokinių jis buvo pirmasis "Gov-
ernment Internship" programoje,
dalyvavo 10 mokinių tarpe senato-
riaus Lugar surengtame simpoziume
"Tomorrows' Leaders". Be to,
laimėjo Erick T. Coppens žurnalistikos
premią. Du metus buvo
mokyklos metraščio vyriausioju
redaktorium. Prieš tai du metus
paruošdavo leidinį spaudai ir suda-
rydavo finansinį planą, jį pravesda-
mas.

Lankė lituanistinę mokyklą, pri-
klausė lietuviams skautams. Mėgsta
slidinėti, buriuoti, dalyvauja
būrinių laivų lenktynėse, baigęs
būriavimo kursą, laimėjo premiją.
Vasarą dirbs kaip būriavimo vy-
riausioju instruktorium. Lulu-
miere mokyklos išleistuvėse jis
buvo pagrindinis kalbėtojas-vale-
dictorian.

Pasirinko siekti medicinos moks-
lą. Studijuos Northwestern univer-
sitete. Jis yra SLA 222-osios Kuo-
pos narys.

Mirė daug Susivienijimui padėjusi veikėja

Gegužės 21 d., Mercy ligoninėje
mirė Mary Starinsky-Palovis.
Tada apsigyveno kybartuose. Ji
baigė Kybartų pradinę mokyklą.

Ji buvo gimusi Mykolo ir Onos
Genevičių šeimoje Hazelton, Penn-
sylvania, 1910 m. gegužės 11 d.

Su savo mamyte, broliuku Juozu
ir sesute Onute išvyko atostogoms
į Lietuvą. Pirmam pasauliniam ka-
rui kilus turėjo pasilikti Lietuvoje.
Tada apsigyveno kybartuose. Ji
baigė Kybartų pradinę mokyklą ir
vėliau lankė Kybartų Žiburio gim-
naziją.

1925-aisiais metais ji galėjo su-
grįžti į savo gimtąją šalį Ameriką.
Velionė į SLA įsirašė 1948 m.
vasario 5 d.

Mat, jos tėvelis jau buvo SLA
narys, tai jis ir visą savo šeimą
įsirašė į SLA. Jos mamytė ilgą laiką
buvo 13 Kp. organizatorė. Ir Mary-
tė buvo 64 Kp. sekretorė ir organi-
zatorė. Ji į SLA daug įrašė
naujai atvykusiųjų į Ameriką ir
po antrojo pasaulinio karo.

Už naujakurių įrašymą į SLA
velionė laimėjo premiją — paviešė-
ti SLA namuose Atlantic City, N.
J. SLA sekretoriaus dr. Viniko ir
jo žmonos globoje.

Velionė buvo ir daugelio kitų
draugijų narė: Katalikų S-gos,
Tautinės Sąjungos, piliečių ir Atle-
tų klubų, Šv. Alfonso Social ir prie
Senior Citizens klubų. Kas tik buvo
lietuviška, jai buvo labai brangu.

Ji buvo malonaus ir jautraus
būdo. Ji mokėjo nuliūdusi paguosti,
vargdienį sušelpiti ir reikale vi-
siems ištiesti pagalbos ranką. Dėl
to ji įsigijo ir labai daug draugų.
Ne veltui jos kūnas ir karste
skendė gėlėse, ir jai buvo užsakyta
daugybė mišių.

Ji buvo ištėkėjusi už Viktoro
Starinsko. Jiedu išauklėjo dukrelę
Loretta Starinsky Mahoney. Mirus

Marytės vyrui, ji ištėkėjo už Anta-
no Palovio.

Ji nuliūdime paliko dukrelę Lo-
retta Mahoney su vyru James,
gyvenančius Tempe, Arizona, 3
anūkus, ir vieną proanukėlę, taip
pat gyvenančius Arizonoje, sesutę
Onutę Garcia, kuri yra SLA 64 Kp.
Baltimore, Md. sekretorė su jos
šeima Fay Hampton ir Julian Gar-
cia, visą eilę giminių ir daug
draugų.

Jos kūnas buvo pašarvotas Cow-
an koplyčioje. Atsisveikinimo vaka-
ras įvyko gegužės 24. Ponas Ba-
čenskis atsisveikindamas kalbėjo Tau-
tinės Sąjungos vardu, o ponas
Dulys, SLA vardu. Jiedu nušvietė
velionės gyvenimą. Ir koplyčioje pe-
pamaldų buvo sugiedota "Marija,
Marija".

Gegužės 25 d., gedulingos mišios
atšventytos Šv. Alfonso lietuvių baž-
nyčioje, vadovaujant klebonui Anta-
nu Dranginiui. Per mišias buvo
sugiedotas "How Great Thou Art,"
"Mother Dear", ir "Ave Maria."

Ji palaidota šalia savo mylimo
vyro Viktoro Starinsky, ir mamytės
Loudon Park kapinėse vėl
sugiedota "Marija, Marija".

Duktė Loretta laidotuvininkams
padėjo ir pakvietė į Lietuvių
salės valgyklą pusryčiams.

Gimnazijos draugė

MASKVOJE MIRĖ BRITŲ ŠNIPŲ ŠNIPAS

76-erių metų, sulaukęs Maskvoje
mirė net 30 metų išdavinėjęs slap-
čiausias vakariečių karines ir politi-
nes paslaptis. Jis buvo pats slapu-
šiausias ir labiausiai laisvajam pa-
kenkęs šnipas. Neseniai prieš mirtį
britų žurnalistui paklausus, ar jis
panašiai elgtųsi, jei galėtų dar
kartą gyventi, atsakė: "Neabejoja-
mai."

MIRĖ

ELENA VAIVADAITE- VAINIUNIENĖ

Birželio 28 d. savo namuose, 1096
Eleanor Court, Deltona, Florida,
Elena Vaivadaite-Vainiunienė, iš-
gyvenusi 81-erius metus — užmer-
kė amžinai akis.

Velionė buvo senosios kartos
SLA veikėjų Jono Vaivados ir
Stefanijos Ginkevičūtės-Vaivadie-
nės šeimos vyriausioji duktė.

Pradžios ir aukštuosius mokslus
buvo baigusi Philadelphijoje. Veli-
onė ilgus metus buvo Amerikos
Konsulato, vėliau ir Pasiuntinybės
sekretorė Nepriklausomos Lietu-
vos laikinojoje sostinėje Kaune.

Ten susipažino su Lietuvos diplo-
matinės tarnybos aukštu pareigūnu
Petru Vainiūnu, kuriam kartu su
Lietuvos Ministru Pirmininku Urb-
šiu, jau Sovietų Lietuvos okupaci-
jos metu, teko vykti į Maskvą
perduoti Lietuvos valdžią Justo
Paleckio Sovietinei vyriausybei.

Eleną pradėjo kankinti ligos,
ypač širdies priepuoliai.

Velionė palaidota privačiai.

Kūnas sukremuotas. Pelenai bus
paruošti amžinam poilsiui, šeimos
kapuose, jos gimtinėje, istorinėje
Philadelphijoje.

Elena Vainiunienė iš Lietuvos su
visais JAV diplomatais tuoj grįžo į
Ameriką ir vėl apsigyveno Phila-
delphijoje. Čia įsijungė į Čedlinų
vadovaujamąją Liberty Federal
bankinę įstaigą, kurioje ilgus me-
tus buvo to banko iždininke ir
viceprezidente.

Velionė taip pat dalyvavo ir
visuomeninėje veikloje, ypač šalpos
srityje, nes gerai žinojo pokarinės
Lietuvos žmonių vergus.

Gyvendama Philadelphijoje išsi-
kvietė savo sužadėtinį Petrą Vai-
niūną ir Philadelphijoje susituokė.

Abiem išėjus į pensiją, išsikėlė
gyventi į Floridą. Deltona mies-
telyje ant ežero kranto pasistatė di-
no patogius moderniškai įrengtus
namus ir laimingai gyveno.

Liko giliai nuliūdę: vyras Petras,
brolis Antanas gyvenęs McLean,
Virginia, jauniausioji sesuo Ona
Vaivadaite, Vieniybės raidžių rinkė-
ja ir sesers Valerijos Tysliavienės
sūnus Juozas Tysliava, jr.

Šia proga šeima mirusios Vainiū-
nienės ir giminės nuoširdžiai dėko-
ja Mildos Baronaitės ir Antano
Vaivadienės sesutei Lilijai Baronai-
tei-Povilaitienei, Floridoje gyvenan-
čiai kaimynystėje, už suteiktą pagal-
bą ir ligonės velionės nuolatinę
priežiūrą.

Jonas Valaitis

Tėvynė, 1988 m. birželio-June mėn.